

kk 92. külpolitikai folyt./ bh

73. izvesztyija - ciprus
74. európai biztonsági értekezlet /részben szerk.táj./
75. holland kormányválság
76. rockefeller - elutazás /részben szerk.táj./
77. kina - indokina /részben szerk.táj.
78. vietnam - vegyes
79. meghalt vajlav svoboda
80. a magyar könnyűipari miniszter havannában
81. koszigin - schürer
82. almeyda phenjanban
83. ipu dokumentumok
84. kalóztámadás egy kubai halászhajó ellen
85. arismendi moszkvában
86. szovjet katonai delegáció kairóban /szerk.táj./
87. rövid hírek:

róma: medici
prága: pimen
párizs: alleg
bonn: starfighter
párizs: gép
stockholm: segély
tokió: vulkán
amsterdam: van gogh -rajz
szarajevo: bányászeregyesületlenség
zágráb: per
beirut: chnoupek

88. észak-írország -whitelaw
89. concorde -2
90. sajtóértekezlet
91. vdk-kormánynyilatkozat kambodzsáról
92. hírjegyzék

- 72 -

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: Lehel miklós

szerkesztették: havel józsef
sebestyén tiber
kis csaba
németh gyula
barabás miklós

F 2206

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

1972. február 2.

kk. 1. v á r h a t ó

by/rj hj

1973. február 2./péntek/ mti/

helsinki előkészítő tanácskozás
bécs ekht konzultáció
saigon nefb-küldöttek a helyszínen
bangkok agnew tárgyal
kairó medici megkezdí tárgyalásait
beirut chnoupek libanoni vezetőkkel találkozik
párizs waldheim főtitkár látogatása
peking nagygyűlés a vietnami megállapodásról
phenjan almeyda külügyminiszter látogatása
bonn bundestag-alapszerződés /délelőtt/
washington heath folytatja megbeszéléseit nixonnal
ensz bt-zambiai panasz

-.-

7.20 rj

Fi 8.00

- 1 -

kk. 2. sztálingrádi csata

br/rj/ hj

m o s z k v a , 1973. február 2. /ati/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

kereken harminc esztendeje, 1943 február 2-án fejeződött be a sztálingrádi csata, amely döntő fordulatot hozott a második világháború történetében, s egyben e háború legnagyobb ütközete volt, amelyben közvetlenül vagy közvetve a hitlerista németország haderejének egynegyede vett részt.

a szovjet sajtó széles nyilvánosságot adott a sztálingrádi csatáról szóló megemlékezéseknek, s az elmúlt napokban csujkov marsalltól, a sztálingrád védelmével közvetlenül megbízott 62. hadsereg parancsnokától kezdve averell harriman egykori amerikai moszkvai nagykövetig hadvezetők és diplomaták sokasága elevenítette fel a háború sorsdöntő napjainak emlékét.

a második világháború legnagyobb ütközete február 2-án fejeződött be a „katlanba”, zárt német csapatok teljes felmorzsolásával. a moszkvai pravda pénteki számában andrej grecko marsall, szovjet honvédelmi miniszter ezzel összefüggésben egyebek között a következőket írja:

„a volgai győzelem az egész szovjet nép hőstette volt, amelyet a kommunista párt szervezett és lelkesített, az szkp központi bizottságának lapjában megjelent cikkében a miniszter rámutat, hogy a sztálingrádi hadművelet legfontosabb megkülönböztető vonásai „a stratégiai elgondolás merészsége, a hatalmas méretek és a célok határozottsága voltak. a háború története nem ismer példát, amikor az ellenség ilyen hatalmas erőt ilyen rövid idő alatt bekerítették, majd teljes egészében felszámolták. a bekerített hadseregcsoport szétzuzásának időszakában az ellenség több mint 90 ezer katonáját és tisztjét ejtették foglyul, s hatalmas hadizsákmányra tettek szert,„

grecko marsall a továbbiakban a sztálingrádi csata nagy nemzetközi jelentőségét méltatja. ez az ütközet - írja - meggyújtotta japán és törökország szovjetunió-ellenes támadásra irányuló terveit. a hitleristák által megszállt összes országokban a fasizmus elleni népi-felszabadító küzdelem hatalmas fellendülésének nyitányát jelentette.
/folyt.köv./

7.40 rj

- 2 -

Fi 8.10

kk. 2. / sztálingrádi... 1. folyt./rj

emlékeztetve arra a történelmi tényre, hogy a volgamenti ellen-támadás tervét 1942. november 13-án az szkp központi bizottsága politikai bizottságának és a legfelső főparancsnokság főhadiszállásának együttes ülésén hagyták jóvá, a szovjetunió honvédelmi minisztere megállapítja: „a sztálingrádi hadművelet gazdag tapasztalata, számos stratégiai, harcászati és taktikai feladat újszerű megoldása hatalmas arányban befolyásolta a szovjet hadművészet fejlődését, a szovjet fegyveres erők fejlesztését. /ati/

..-

kk. 3. ohira

éb/rj hj

t o k i ó, 1973. február 2. /ati/

élias béla, az mti tudósítója jelenti:

japán külügyminisztériumi források szerint ohira külügyminiszter április végén kilenc napos látogatást tesz Európában. ez alkalommal felkeresi jugoszláviát, franciaországot és brüsszelt, az európai közöspiac központját. ellentétben korábbi terveivel, ohira nem megy Angliába és nyugat-németországba. a külügyminiszteri utazás elsőrendű célja a politikai és gazdasági kapcsolatok erősítése japán és franciaország, illetve tokió és az európai közöspiac között.

japán sajtójelentések szerint ohira európai utitervében eredetileg a következő országok szerepeltek: a szovjetunió, jugoszlávia, bulgária, románia, anglia, franciaország, nyugat-németország és olaszország. hírek szerint a külügyminiszter moszkvai látogatását az év második felére halasztották. kommentátorok valószínűnek tartják, hogy ohira április végi utját egy újabb követi majd, annál is inkább, mert a japán kormány terveiben fontos helyet foglal el tokió kapcsolatainak erősítése mind a nyugat-európai, mind a kelet-európai országokkal. ami kelet-európát illeti, miki takeo volt külügyminiszter hat évvel ezelőtti varsói, prágai és budapesti látogatása óta nem járt japán külügyminiszter kelet-európában.

..-

7.45 rj

- 3 -

Fi 8.15
Fi 8.15

kk. 4. ázsiai és csendes-óceáni országok konferenciája

éb/il hj

t o k i ó, 1973. február 2. /mti/

a nihon keizai simbun című tokiói lap arról számol be, hogy az ázsiai országok egy részében meglehetősen hűvösen fogadják azt a tanaka miniszterelnök által felvetett javaslatot, hogy rendezzék meg az ázsiai és csendes-óceáni országok konferenciáját a vietnami és általában az ázsiai béke megszilárdítása érdekében.

mint a lap írja, az ázsiai országok egy része, mindenek előtt az asean /délkelet-ázsiai országok szövetsége/ tagállamai attól tartanak, hogy a szóbanforgó konferencia célja a japán-kinai szövetség ázsiai befolyásának erősítése. olyan vélemény is hallható, hogy rendezzék meg a konferenciát, de japán és kina részvétele nélkül, - mutat rá a nihon keizai simbun és hozzáteszi: - ezek a kritikus hangok idegesítően hatnak a japán kormány vezetőire./éltés/

--

kk. 5. indokina - katonai helyzet

mj/mj/il hj

saigon, phnom penh, 1973. február 2./mti/

azokban az órákban, amikor a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság tagjai elindultak a kijelölt megfigyelő pontok felé, dél-vietnamban még sokhelyütt fegyveres összetűzések folytak, Laoszban az amerikai légierő b-52-es bombázói újabb bevetésre indultak és kambodzsából is harci cselekményekről érkezett jelentés.

a saigoni rezsím hadserege a tüszünet ellenére több dél-vietnami tartományban támadásokat intézett a hazafiak állásai ellen. a legsúlyosabb összecsapásokra huétól dél-keletre került sor, s hasonló eseményekről szólnak a quang tri és da nang térségéből származó hírek is. a központi fennsík és a mekong deltavidékén lezajlott ütközetek több órán át tartottak, s mint a vdk külügyminisztériumának nyilatkozata rámutat, a thieu-rendszer katonái által kezdeményezett fegyveres összeütközések közvetlen célja: elragadni a hadműveleti szempontból fontos területeket a népi erőktől.

a saigoni amerikai katonai parancsnokság közleménye szerint csütörtökön hat utasszállító különrepülőgépen 1200 amerikai katonát indult vissza az egyesült államokba. jöhetnek a dél-vietnamban állomásozó amerikai haderő létszáma még mintegy 20 000 fő, a parancsnokság napi ezer fő hazaszállítását igéri, s ismételten hangoztatja, hogy gyakorlatilag március 14-ig az összes amerikai katonát kivonják az országból.

a tüszüneti megállapodás érvénybe lépése óta az amerikaiak egyébként 4 000 katonát hazaszállításáról gondoskodtak.

/folyt.köv./
8.20/il

- 4 -

F 8 35

kk. 5./ indokina ... folyt./ il

a vietnami vizek aknáztatására csütörtökön a tonkini öbölbe érkezett négy amerikai aknaszedő hajó, s ez a raj alkotja a mintegy husz egységből álló aknaszedőhajóflotta előőrsét. mindezt jerry friedheim, a pentagon szóvivője tájékoztatta a washingtoni újságírókat. rámutatott, hogy az amerikai haderő által telepített aknák hatástalanításában mintegy ötezer szakember vesz majd részt, s a hajókon kívül 40 helikoptert is igénybe vesznek. a szóvivő nem jelölte meg az aknáztatás megkezdésének időpontját.

az ap hírügynökség honoluluból keltezett jelentése, az amerikaiak csendes-óceáni haderejének parancsnokságára hivatkozva, arról számol be, hogy az egyesült államok légierője b-52-es bombázókötelékek bevonásával folytatta a laosz feletti hadműveleteket. a jelentés részleteket nem közöl.

a kambodzsai főváros, phnom penh térségében, elszórt harcok folynak, a várostól mintegy 20 kilométerre keletre, továbbá észak-keletre, az 5-ös számú főútvonal mentén csaknem nyolcvan kilométer hosszúságban. kompong thom tartományi központ körzetében is összeütközésekre került sor a kormánycsapatok és a hazafias erők között./afp, upi, dpa, ap/

--

kk. 6. panama - usa

kf/il hj

h a v a n n a, 1973. február 2. /mti/

az amerikai arcátlanság nem ismer határt - írja a panamai elmatutino című lap. ezzel, azokra a mesterkedésekre utal, amelyeket az amerikai hatóságok visznek véghez panamában.

az usa új módszerekhez folyamodott - emeli ki a lap. olyan színezetben akarja feltüntetni a helyzetet, hogy a csatorna-övezetnek külön, panamától független kormánya van.

utal arra, hogy felháborodást keltett az országban az a cinikus viselkedés, hogy az egyik panamai magánvállalat ezt írta az építkezés bejáratához: „ez az épület a csatorna-övezet kormányának részére készül.....”

nyilvánvaló - mutatnak rá megfigyelők - hogy az usa most arra törekszik, hogy elorozza az övezetet panamától s valamiféle „önálló szabad kormányzóságot hozzon létre...”

/folyt.köv./
8.30/il

- 5 -

F 8 45

kk. 6./ panama folyt./ il

az övezetben működő amerikai hatóságok odáig merészkedtek, hogy torrijos panamai államfő repülőgépét nem engedték leszállni az övezetbe. így a gép kénytelen volt egy széles országuton landolni.

a panamai nép - emlékeztet a lap torrijos kijelentésére - nem tűri, hogy az amerikaiak kisajátítsák az övezetet. csakis egy új csatornaszerződés az egyetlen és tisztességes alap arra, hogy rendezzék az usa és panama közötti konfliktust./király/

kk. 7. közép-afrikai államfők konferenciája

ht/nm/il hj b a n g k i , 1973. február 2. /mtl/

csütörtökön fort lamy-ben befejeződött a közép-afrikai államfők konferenciája, amelynek munkájában részt vett gabon, kamerun, a közép-afrikai köztársaság, valamint csád elnöke és kongó alelnöke.

a konferencia résztvevői alaposan megvitatták a konkrét módokat arra vonatkozólag, hogyan valósítsák meg azt az egyezményt, amelyet tavaly novemberben írtak alá brazzaville-ben. az egyezmény, mint ismeretes, öt közép-afrikai ország új közös bankjának megalapításáról szól. az öt ország képviselői jelen voltak a mostani csúcstalálkozón.

a záróközlemény megállapította, hogy jelentősen szilárdult az együttműködés az afrikai országok között. a közös bank igazgató tanácsának első elnökévé gabon gazdasági és pénzügyminiszterét jelölték ki.

a találkozó résztvevői megállapították, hogy a közép-afrikai országok kapcsolatát a kölcsönös megértés és az összeforrottság jellemzi, s aláhúzták, hogy továbbra is a regionális együttműködés kibővítésére törekcszenek./taszsz/

--

- 6 -

8.35/11

Fi 8.50

kk.8. nixon fogadás - beszéd

vö/uj/il hj w a s h i n g t o n , 1973. febr.2./mtl/

a washingtoni fehér ház hagyományos reggelijén, amelyen a diplomáciai testület képviselői és külföldi vendégek, köztük dobrinyin washingtoni szovjet nagykövet, promiszlov, a moszkvai városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, valamint az egyesült államok államapparátusának vezető funkcionáriusai vettek részt, nixon elnök beszédet mondott.

a múlt évben - hangoztatta - látogatást tettünk a szovjetunióban, moszkvában. most, amikor itt jelen van a szovjet nagykövet és a moszkvai polgármester, valamennyiünk emlékezetébe idézzük, hogy ez a látogatás óriási jelentőségű volt a világ jövője szempontjából. először találkozott a két nagyhatalom egy asztal mellett, ismerte el a köztük fennálló nézeteltéréseket, határozta meg azokat a területeket, amelyekeken együtt tudnak tevékenykedni és megállapodásokra törekedhetnek az együttműködést illetően egész sereg békés kezdeményezésben.

ilyenformán lefektettük az alapokat és ez igen fontos kezdet volt, amelyet meg kellett tenni - jelentette ki az elnök.

az utóbbi 10 évben most először jelentheti ki az egyesült államok elnöke - húzta alá nixon, hogy az egyesült államok és vietnam között béke van. kifejezte azt a reményét, hogy a háború beszüntetéséről párizsban aláírt megállapodás elvezet a béke helyreállítására vietnamban és végső soron egész indokínában.

teljesíteni fogjuk a megállapodást és elvárjuk, hogy mások ugyanígy járjanak el - jelentette ki az elnök.

ugyanakkor nixon rámutatott a háborúból a békébe vezető átmenet nehézségeire.

beszédében az amerikai elnök aggodalmát fejezte ki az egyesült államok belső helyzete miatt, amelyben számos konfliktus vár megoldásra. „nyugtalanok vagyunk a bennünket megosztó problémák miatt. arról a konfliktusról van szó, amely országunkban a különböző nemzetiségek, fajok, állási csoportok között áll fenn,, - mondotta nixon. /taszsz/

--

8.40/11

Fi 8.55

- 7 -

kk.9. bécsi konzultáció - reggeli összefoglaló

pi/11 hj

b é c s , 1973. február 2.

pirityi sándor, az mti különtudósítója írja:

a bécsi hofburg hétfői bái programját nem fenyegeti veszély. minden jel arra vall, hogy a jövő hétfőnél előbb nem tart hivatalos plenáris ülést az a mintegy másfélszáz diplomata, aki tizenkilenc országból azért érkezett az osztrák fővárosba, hogy előzetes konzultációkat folytasson az európai kölcsönös haderő-csökkentési tárgyalásokról /ekht/.

tizenhárom nato-ország képviselői csütörtökön bécsben „stratégiai tanácskozást”, tartottak, amelyen az egytagú portugál „küldöttség”, is részt vehetett. ismeretes, hogy franciaország távol tartja magát a bécsi megbeszélésektől, mivel nem vesz részt a nato integrált katonai szervezetében sem. a hadsereggel nem rendelkező izland szintén nem küldött delegációt. úgy hírlík, hogy van ufford holland fődelegátus tudatja a szocialista országok képviselőivel a nato-tanácskozás végkövetkeztetéseit, ha egyáltalán ilyenek vannak. az atlanti tömb az utóbbi hónapokban nem tűnt ki egységes nézőpontjával az európai haderő- és fegyverzetcsökkentést illetően.

más értesülések szerint több küldöttség, illetve diplomata hazautazik a hét végén, hogy az eddigi megbeszélések eredményeiről tájékoztassa kormányát és hétfőre új utasításokkal térjen vissza.

már a bécsben folyó eszmecsere és az európai biztonsági értekezletről helsinkihez zajló előzetes konzultációk között nincs kapcsolat, az osztrák fővárosban tartózkodó delegációk élénk figyelmével követik a helsinki napirendi vitát, az ott kialakult ügyrendi gyakorlatot.

ma több bécsi nagykövetségen, valamint egyes küldöttségek szállodai lakosztályain, kétoldalu és többoldalu találkozókon folytatódik különböző szervezési és eljárási elgondolások egyeztetése, csiszolása. továbbra is nyitott kérdés, hogy mely államok vegyenek részt a konzultációkon, nyitva álljanak-e azok bármely érdeklődő ország számára, állandó elnöke legyen-e a tanácskozásnak, vagy a küldöttségvezetők váltogassák egymást az elnöki pozícióban, hogy az angolon, az oroszon, a németen és az olaszon kívül legyen-e más hivatalos nyelv is; hogy mely napokon és milyen időtartammal tartsák az üléseket; milyen formában tájékoztassák a sajtót és így tovább.

az osztrák fővárosban szerda óta folyó eszmecsere hét európai szocialista ország vesz részt: bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió. hazánk küldöttségét dr. ustor endre nagykövet vezeti.

- 8 -

8.50/11

Fi 9:05

kk. 10. rövid hírek

mj/mj/11 hj

1973. február 2. /mti/

b r ü s s z e l : bizalom

kétnapos vita után a belga képviselőház bizalmat szavazott a kormánynak. a szavazás eredménye 144:53, négyen tartózkodtak. a szenátus a jövő héten hoz döntést./afp/

n i c o s i a : bombarobbanás

csütörtök éjjel nicosiában az elnöki palota közelében bombarobbanás zúzta be egy rendőrségi épület ablakait. sebesülés nem történt, az anyagi kár tetemes. az utóbbi hét nap alatt ez volt a hetedik pokolgépes merénylet cipruson./ap/

z a r a g o z a : haditörvényszék

a spanyolországi zaragozában egy katonai törvényszék csütörtökön életfogytiglan terjedő - 30 év - börtönbüntetést szabott ki öt spanyol diákra. a fiatalok tavaly novemberben támadást intéztek a francia konzulátus ellen és megölték roger tur. tiszteletbeli konzult. a baloldali érzelmi csoportok novemberi támadása tiltakozás volt a francia hatóságoknak a spanyol menekültekkel szemben alkalmazott durva bánásmódja miatt./reuter, upi, afp/

w a s h i n g t o n : szovjet fotokiállítás

az amerikai főváros polgárai nagy érdeklődéssel tekintik meg a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából rendezett fényképkiállítást. a szovjet dolgozók mindennapi életét bemutató művészi felvételek gyűjteményét a harward egyetemen állították ki. /taszsz/

nyugat - berlin: csörgőkigyó

életveszélyben forog a 41 éves klaus sommer nyugat-berlini lakos, akit a város rudow negyedében lévő lánya közelében meg-mart egy tenyésztelepről kiszabadult csörgőkigyó. a kigyónak eddig nem sikerült a nyomára bukkanni, pedig kézrekerítésére valóságos hajtóvadászat indult./mti/

9.00/11

- 9 -

Fi 9:15

kk. 11. vietnam: nefb - katonai vegyesbizottság

fm/té/il nj

s a i g o n , 1973. február 2./mti/

a vietnami tűzszünet felügyeletével megbízott négyoldalu katonai vegyesbizottság pénteken tartotta első ülését a küldöttségvezetők szintjén - közölték saigoni katonai forrásból.

az ülésen a négy fél küldöttségvezetőin kívül helyetteseik is jelen voltak, vagyis le quang hoa tábornokot, a vdk küldöttségvezetőjét luu van loi ezredes, tran van tra tábornokot, a dnff küldöttségvezetőjét dang van thu ezredes, gilbert woodward tábornokot, az egyesült államok küldöttségvezetőjét john wickham tábornokot, ngo dzu tábornokot, a saigoni rezsim küldöttségének vezetőjét pedig phan hoa hiep tábornok kísérte.

tran van tra tábornok, a dnff delegációjának vezetője - mint már jelentettük - csütörtökön délután érkezett saigonba. a négyoldalu katonai vegyesbizottság a tábornok megérkezésére várva hétfő óta csak helyettesi szinten ülésezett.

a pénteki nap jelentős eseménye, hogy a kanada, Magyarország, Lengyelország és indonézia képviselőiből álló vietnami nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság megkezdte érdemi munkáját: a kora reggeli órákban a bizottság három, egyenként nyolc fős csoportja szállt ki - saigomból dél-vietnam három regionális központjába, huéba, da nang-ba, valamint pleikuba. e csoportok a helyszínen ellenőrzik a nemzetközi megfigyelők rendelkezésére bocsátandó szálláshelyeket és technikai felszereléseket, s várhatóan még a pénteki nap folyamán visszatérnek saigonba.

a vietnami békemegállapodáshoz csatolt, s a tűzszünetről és a katonai vegyesbizottságokról intézkedő jegyzőkönyv hét regionális központot jelölt ki, amelyekből kiindulva a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság tagjai kiszállnak majd a határterületekre tartozó körzetekbe, hogy a helyszínen ellenőrizzék a tűzszüneti megállapodás rendelkezéseinek betartását./afp, reuter/

kk. 12. biztonsági tanács - zambia

pzs/uj/il nj

n e w y o r k , 1973. február 2./mti/

az ensz biztonsági tanács csütörtök este megvitatta guinea, kenya, szudán és jugoszlávia közösen benyújtott határozati javaslatát a rhodésiai fajgyűlöletű smith-rendszer elítélésére a zambiai köztársaság ellen elkövetett sorozatos provokációk, gazdasági blokádjá, zsearolás és katonai fenyegetés miatt. a dokumentum „a fajvédő dél-afrikai rezsim kollaboránsaként, itéli el a salisbury-i kormányt.

/folyt.köv./
9.18/11

- 10 -

Fi 9:35

kk. 12./ biztonsági tanács ... folyt./ il

a közös határozati javaslat egyaránt érint gazdasági és politikai kérdéseket. rhodésia, mint már korábban jelentettük, egyoldalúan lezárta a rhodésia-i zambiai határt és ezzel elvágta a zambia szempontjából létfontosságú réz-export legfőbb tranzit utvonalát. a javaslat ezért követeli a biztonsági tanács négy tagjából álló különbizottság kiküldését, hogy egy hattagu ensz-szakértői csoporttal együtt megállapítsa, miképpen építheti ki zambia az áruszállításhoz szükséges légi-, tengeri és szárazföldi utakat. a javaslat értelmében a szakbizottságnak március 1-ig kellene jelentést tennie a biztonsági tanácsnak. a gazdasági vonatkozású határozati javaslat a továbbiakban méltatja zambiának azt a döntését, hogy összhangban az ensz szankciós határozataival, megszakítja minden eddigi gazdasági és kereskedelmi kapcsolatát rhodésiaival.

a politikai vonatkozású határozati javaslat bírálja nagy-britannia kormányát, mert nem tett hatékony intézkedéseket a lázadó rezsim megszüntetése érdekében. elítéli a dél-afrikai csapatok jelenlétét rhodésiaiban és azok azonnali visszavonását követeli. elmarasztalja a javaslat a fehér telepesek kisebbségi rendszerének mindazokat a politikai elnyomó rendszabályait, amelyek sértik zimbabwe lakosság alapvető jogait.

a biztonsági tanács pénteken folytatja munkáját a két határozati javaslat megvitatásával. a javaslatok fölötti szavazás hétfőre várható.

az ensz biztonsági tanácsa elé terjesztett és rhodésiait elítélő határozati javaslatoknak elsősorban azzal a megfogalmazásával, amelyben a dél-afrikai csapatok rhodésiaiból történő eltávolítását és az ian smith-féle kormány döntését követeli - london szembehelyezkedik. diplomáciai körökben úgy vélik, hogy ebben a kérdésben nagy-britannia élni fog vétő-jogával./adn, upi, afp, ap/

kk. 13. nixon - heath

fp/nm/il nj

w a s h i n g t o n , 1973. február 2./mti/

míg a nyugati hírugynökségek bő terjedelemben foglalkoznak heath brit miniszterelnök washingtoni látogatásának első napjának külsőségeivel, viszonylag szerényen írnak az amerikai elnök és az angol miniszterelnök érdembeni megbeszéléséről.

/folyt.köv./
9.28/11

- 11 -

Fi 9:50

kk. 13./ nixon folyt./ 11

csütörtökön a fehér házban két alkalommal találkozott egymással nixon és heath, utóbb két órát tárgyaltak - az eszmecsereéről azonban érdemben nem hozták nyilvánosságra semmit azon kívül, hogy a megbeszélésen részt vett george p. shultz amerikai pénzügyminiszter is.

a brit kabinet vezetője megérkezését követően nagyszabású sajtókonferenciát tartott a washingtoni központi sajtóklubban. heath az egyesült államokhoz őt fűző szövetségi hűség szellemében - vietnamról szólva - meleg szavakkal méltatta az amerikai elnök és az egyesült államok népe által tanúsított „bátorságot”, hozzátéve azonban, hogy a vietnami térség békéjét még nem látja teljes mértékben biztosítottak. kifejezte azt a reményét, hogy a vietnami háborúnak nem lesznek hosszantartó utóhatásai az egyesült államok és európai szövetségei kapcsolatában.

a brit miniszterelnök ugyennek kibujt az alól, hogy nyilvánosan elkötelezze magát a vietnami háborús károk felszámolásában, illetve a két országrész újjáépítésében való részvételre, mondván: „eddig senki nem közölte velem, hogy milyen összeg szükséges a vietnami újjáépítéshez”, nem mondta ki azonban nyíltan: angliának nem vesz részt a nemzetközi újjáépítési programban, de hangsúlyozta: országának ilyen vonatkozásban „széleskörű elkötelezettségei” vannak. másfelé, különösen a bengáli népi köztársaságban.

heath egy kérdésre válaszolva közölte, hogy angliának nincs szándéka lemondani a nukleáris fegyverekről és hangsúlyozta, országa is az atomnataalmak közé tartozik, csak úgy mint franciaország.

a nixon-heath megbeszélésekkel egyidőben komoly, ötórás tárgyalást folytatott egymással douglas-home, angol és william rogers amerikai külügyminiszter. az a megbeszélésről kiadott közlemény szerint a találkozón a problémák széles körét érintették: egyebek között - és első helyen - az egyesült államok és a közös piac kapcsolatainak problémáit, az európai biztonság és a kölcsönös haderőcsökkentés kérdéseit vitatták meg.

a brit kormányfő látogatásának csütörtöki napja nagyszabású vacsorával ért véget, amelyet az amerikai elnök adott vendége tiszteletére./upi, afp, ap/

..-

- 12 -

9.35/11

Fi 10'00

kk. 15. agnew bangkoki tárgyalásai

fm/té/11 hj

b a n g k o k , 1973. február 2./mt/

a dél-kelet-ázsiai körúton lévő spiro agnew, az egyesült államok alelnöke pénteken reggel kétórás megbeszélést tartott thanom kittikacsorn thaiföldi miniszterelnökkel. agnew kíséretében volt nyolc amerikai tisztségviselő, köztük leonard unger, az egyesült államok bangkoki nagykövete. thaiföldi részről a kormányfőn kívül jelen volt az amerika-barát rezsim külügyminiszterhelyettese, a hadsereg vezérkari főnöke, több más magasrangú tiszt és szakértő.

a megbeszélés után egy hivatalos bangkoki szóvivő arról tájékoztatta a sajtót, hogy az eszmecsere „a vietnami tüzszünetről, a laoszi és a kambodzsai helyzetről, az amerikai-thaiföldi kapcsolatokról volt szó”,

kitérő választ adott az újságíróknak arra a kérdésére, hogy vajon laosban mikor valósul meg a tüzszünet, thaiföld mekkora gazdasági és katonai segítséget kért az egyesült államoktól, s kivonják-e az országból az amerikai csapatokat.

jelazte, hogy agnew bangkoki látogatásáról nem fognak kiadni amerikai-thaiföldi közös közleményt.

hírhírnökségi jelentések szerint az egyesült államok alelnöke február 3-án vientianebe utazik, hogy souvanna phoumaval, a laoszi királyi kormány vezetőjével tárgyaljon. laoszi látogatása után körutjának további állomásai lesznek: singapore, djakarta, kuala lumpur és talán manila./afp, ap/

..-

kk. 14. hafez ismail moszkvai látogatásáról

pn/11 hj

m o s z k v a , 1974. február 2. /mt/

február első felében moszkvába látogat hafez ismail, szadat egyiptomi elnök nemzetbiztonsági tanácsadója. látogatására a két fél közötti megállapodás értelmében kerül sor./taszsz/

szervezőségeket tájékoztatására!

k a i r ó

a upi hírhírnökség a mena jelentésére hivatkozva beszámol arról, hogy hafez ismail moszkvai utazására a jövőhéten kerül sor.
/folyt.köv./
9.40/11

- 13 -

Fi 10'05

kk. 14./ hafez folyt./ 11

az egyiptomi elnök nemzetbiztonsági tanácsadóját utjára elkíséri mohammed hafez ghanem, az aszu központi bizottságának tagja. a látogatás célja, hogy megvitassák a szovjet féllel a jelenlegi közel-keleti helyzettel kapcsolatos kérdéseket, a válság megoldásának különböző lehetőségeit.

kairói politikai körök idézve a upi úgy tudja, hogy az egyiptomi nemzetbiztonsági tanácsadó moszkvai tárgyalásain szó lesz a közel-keleti helyzetről alkotott szovjet és egyiptomi véleményről, megvitatták a válság megoldására vonatkozó amerikai diplomáciai kezdeményezést, továbbá fontolóra veszik gunnar jarringnak, az ensz-főtítkár közel-keleti megbízottjának missziójával kapcsolatos problémákat, valamint egy közel-keleti konferencia gondolatát is, amelyet a világszervezet főtítkára, kurt waldheim vetett fel.

kairói politikai körök rámutatnak, hogy a legutóbbi hetek javulást hoztak a szovjet katonai tanácsadók távozása nyomán fagyos-sá vált szovjet-egyiptomi kapcsolatokban. a javulás egyik jelének említik, hogy a múlt hónapban - január 24-én - szadat elnök fogadta vlagyimir vinogradov szovjet nagykövetet, s a folyamat további láncszemének tartják ismail külszöbönálló moszkvai tárgyalását, amelyen - szidki kormányfő tavaly októberi szovjetunió-beli megbeszélései után - a legmagasabb szintű politikai kapcsolatfelvétel lesz a két fél között.

az említett körök ugyanakkor megemlítik azt is, hogy szadat elnök legutóbbi - szerdai - beszéde, amelyben az államfő a kairói diákszavargásokat elemezve marxista csoportokat tett felelőssé, újabb elhidegülést okozhat a szovjet-egyiptomi viszonyban. /upi/

kk. 16. mao cetung találkozója vdk-politikusokkal

fm/16/11 hj p e k i n g , 1973. február 2./mti/

mao cetung, a kínai kommunista párt központi bizottságának elnöke csütörtökön fogadta le duc thot, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagját és nguyen duy trinh-t, a demokratikus vietnam külügyminiszterét, akik párizsból hazautazóban megszakították utjukat pekingben.

a pekingi rádió tájékoztatása szerint mao cetung méltatta azt a hőies harcot, amelyet a vietnami nép több mint tíz éven át folytatott az amerikai imperializmus ellen.

/folyt.köv./
9.4511

- 14 -

Fi 10'20

kk. 16./ mao cetungfolyt./ 11

a másfélórás találkozón jelen volt csou en-laj, kínai népköztársaság államtanácsának elnöke, csang-csun-csiao, a kínai kommunista párt politikai bizottságának tagja, csü peng-fej kínai külügyminiszter, s több más magasrangú személyiség.

csütörtök este csou en-laj nagyszabású fogadást adott a demokratikus vietnam pekingen árutazó magasrangú képviselőinek tiszteletére. a fogadáson pohárköszöntőt mondott csou en-laj kínai kormányfő és nguyen duy trinh, a vdk miniszterelnökhelyettese és külügyminisztere. /folyt.köv./

kk. 17. a francia választási kampány

ds/11 hj p á r i z s , 1973. február 2.

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

míg a múlt héten a francia közvélemény érdeklődését is elsősorban a vietnami béke ügye kötötte le, e héten már ismét a választási kampány lép az előtérbe, egymást követik a különböző pártok gyűlései s a politikusok nyilatkozatai, s a lapok is egyre több helyet szentelnek a választási kampány híreinek.

az aurore pénteken újabb közvéleménykutatás eredményét ismerteti s ez a baloldal további térhódításáról tanuskodik. eszerint a megkérdezettek 47 százaléka /január elején 43 százalék/ a baloldali pártokra adja szavazatát, 37 százalék a kormánykoalíció pártjaira /január elején 43 százalék/, 16 százalék pedig a „reformerek”, elnevezés alatt induló centristákra /január elején 14 százalék/.

ez az újabb közvéleménykutatás tovább növelte az aggodalmat a kormánykoalíció táborában, mert azt mutatja, hogy a január elején indított „ellentámadás”, sem járt eredménnyel, s nem fékezte le a baloldal fokozatos előrenyomulását. a combat szerint az udr vezetői most újabb taktikát akarnak alkalmazni, miután rájöttek, hogy a kommunisták elleni frontális támadás nem járt sikerrel, most elsősorban a szocialistákat veszik majd célba s közben a „reformerek” elcsábítására, is törekszenek.

a „reformerek”, magatartása továbbra is kétértelmű. a legutóbb tartott párizsi nagygyűlésen a centrista csoportosulás egyik vezetője, servan-schreiber azt hangoztatta, hogy a mozgalom fő célja az eddigi kormánypolitika megbuktatása s egy új, „reform-politika”, kikényszerítése, lecanuet, a mozgalom másik vezetője, viszont a baloldal elleni harcot állította előtérbe s kijelentette, hogy a „reformerek”, meg akarják akadályozni a baloldal kormányrajutását.

/folyt.köv./
10.10/11

- 15 -

Fi 10'30

kk. 17./ a francia folyt./11

a politikai megfigyelők egyöntetű véleménye szerint a két centrista vezető igazi célja: mozgalmuk - az elégedetlen középrétegek megnyerésével - elegendő szövetatot kapjon ahhoz, hogy „kormányképpé” váljék s a választások után a köztársaság elnök/alakítsa meg az új kormányt, vagyis a jelenlegi kormánykoalíciót a centrum felé szélesítsék ki. *Lásd a bevezetővel*

a francia gyáriparosok szövetsége, amely az eddigi választásokon mindig tartózkodott a nyílt állásfoglalástól, ez alkalommal szükségét látta, hogy - hagyományával ellentétben - nyíltan a politikai porondra lépjen.

francois ceyrac, a szövetség országos tanácsának új elnöke, a les támadást intézett a baloldali programja ellen. azt hangoztatta, hogy az tönkretenné a francia ipart s előbb-utóbb franciaországnak a közös piacból való kizárásához vezetne, mivel a program összeférhetetlen a közös piacon belül vállalt kötelezettségekkel./ mint ismeretes, a baloldali programja leszögezi, hogy a baloldali kormány tisztelőben fogja tartani a közös piaci kötelezettségeket, s az eddigi kötelek fenntartásával a közös piac intézményeinek demokratizálására törekszik majd./

georges séguy, a cgt főtitkára kijelentette, logikus, hogy a gyáriparosok szövetsége a baloldal ellen száll sakra, mert meg akarja hiúsítani a baloldali szociálpolitikai programját. a cgt - huzta alá - ezután még nagyobb eréllyel harcol majd azért, hogy a közös program ügye diadalra jusson.

georges marchais, a fkp főtitkára az humanité pénteki vezércikkében hangsúlyozza: a közös program olyan szociális intézkedéseket irányoz elő, melyet a francia nagyiparosok eddig mindig makacsul megtagadtak s az ipar kulcsezektoraiban a vezető monopóliumok államosítását tervezi, érthető tehát, hogy a nagytőke sikraszáll a közös program ellen. a nagytőke képviselőjének ez a nyílt állásfoglalása még inkább arra kell, hogy idéntsön a dolgozókat, hogy a választásokon diadalra juttassák a közös programot, s minél több kommunista képviselőt válasszanak. a baloldali unión belül ugyanis a kommunisták képviselik a leghatékonyabb biztosítékot arra, hogy a közös programot valóra is váltják.

* tagadták

10.15/11

- 16 -

kk. 18. brooke szenátor

mé/uj/11 hj

w a s h i n g t o n , 1973. február 2./mti/

edward brooke, republikánus párti szenátor pénteken felszólította az amerikai kormányt, hogy vegyen részt vietnam újjáépítésében.

felszólalásában - amely pénteken a kongresszusból hangzott el - a nemzetközi légkör javulását a feszült szovjet-amerikai kapcsolatok enyhülésének tulajdonította. mint rámutatott, a múlt év májusában aláírt szerződés a rakétaelhárító rakétarendszerek korlátozásáról, valamint az ideiglenes megállapodás a hadászati támadó rakétafegyverek korlátozását célzó intézkedésekről, csökkentette a nukleáris összetűzés veszélyét az egyesült államok és a szovjetunió között.

aláhuzta, hogy a hadászati támadó rakétarendszerek állandó korlátozása a soronkövetkező feladat.

brooke kiemelte, hogy a szovjet-amerikai kereskedelmi kapcsolatok kiélezése tovább szűkíti a két nagyhatalom közti nyílt konfliktus lehetőségét.

a szenátor véleménye szerint az európai biztonsági és együttműködési konferencia, amelynek már folynak az előkészítő tárgyalásai, és a küszöbön álló európai kölcsönös haderőcsökkentési tárgyalások jelentősen hozzájárulhatnak az általános biztonság megszilárdításához. /taszsz/

kk. 19. kissinger tévé-nyilatkozata

fm/té/11 hj

w a s h i n g t o n , 1973. febr. 2./mti/

henry kissinger, nixon amerikai elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója csütörtökön, a késő esti órákban, a cbs amerikai tv-hálózat programjában nyilatkozott.

a tv riportereinek arra a kérdésére, hogy 1972. decemberében miért újították fel az amerikai bombatámadásokat észak-vietnam egész területe ellen, kissinger azt válaszolta: „az újabb bombatámadások elrendelése valószínűleg a legnehezebb és minden bizonynyal a legmagányosabb döntés volt, amelyet nixon elnök valaha is hozott,,. a terrorbombázások elrendelését különös logikával azzal próbálta megyarázni, hogy az egyesült államok így akart „gyorsan végetvetni a háborúnak,,.

/folyt.köv./
10.30/11

- 17 -

F 1050

kk. 19./ kissinger ... folyt./ 11

reményét fejezte ki, hogy különbözőálló hanoi látogatása hozzá fog járulni a béke megszilárdításához és új kapcsolatok kialakításához. célja az - fűzte hozzá -, hogy kipuhatalja, az egyesült államok és észak-vietnam, hogyan rendezhetné kapcsolatait. sejtetni engedte, hogy a az amerikai kormány „elvben”, nem zárja ki a két ország diplomáciai kapcsolatainak felvételét.

rámutatott, hogy a vietnami békemegállapodásokat nem lehetett volna megkötöni, ha nem javultak volna washington és peking, valamint washington és moszkva kapcsolatai.

thieu saigoni elnöknek arra a kijelentésére utalva, amely szerint nem lehet kizárni azt a lehetőséget, hogy saigon szükség esetén az amerikai légierőhöz forduljon segítségért, a nemzetbiztonsági tanácsadó kijelentette: „jogunk van erre... de az amerikai légierő újbóli beavatkozása a helyzettől függ...”,/afp, reuter/

szerkesztőségek tájékoztatásáról

henry kissinger szerint a vietnami béke csak részben függ a két vietnamtól. a béke - szerinte - attól a magatartástól is függ, amelyet kína és a szovjetunió fog tanusítani. nem tartotta kizártnak, hogy thieu saigoni elnöknek „egy-két éven belül”, papíron joga lesz ismét segítségül hívni az amerikai bombázókat. de ez csak „elmélet”, - fűzte hozzá -, mert „nem azért fejeztük be a háborút, hogy ismét meentséget keressünk a háboruban való újbóli részvételre...”

azt mondotta, nem hisz a szovjet-kínai konfliktus akut veszélyében. a moszkva és peking közötti lappangó feszültség minden-nemü diplomáciai kihasználását „örültséggként”, vetette fel.

az amerikai pilótafoglyok hazatérítéséről szólva kijelentette, a washingtoni kormány számít arra, hogy a foglyok első csoportját már e hét végén elszállítják hanoi-ból./upi, dpa, afp/

kk. 20. panamai külügyminiszter

pl./11 hj

p a n a m a , 1973. február 2./mti/

a panamai nép harca az ország nemzeti büszkeségét sértő amerikai uralom felszámolásáért a csatorna üvezetében, annak bizonyítéka, hogy a nép saját országának ura akar lenni! - jelentette ki a munkálattok előtt tartott felszólalásában juan antonio tack panamai külügyminiszter.

/folyt.köv./
10.40/11

- 18 -

Fi M'20

kk.20./ panamai folyt./ 11

a panama és az egyesült államok közötti, a csatornáról szóló, új, igazságosabb szerződést illető tárgyalásokról szólva a külügyminiszter elmondta, hogy az egyesült államok még nem válaszolt a tavaly decemberben előterjesztett panamai javaslatokra. elfogadhatatlan feltételeket szabva, hajthatatlansággal vádolva a panamaiakat, a washingtoni kormány arra törekszik, hogy továbbra is fenntartsa panamai hivatalait, amelyeknek semmi közük sincsen a csatorna kezeléséhez, ragaszkodik a panamai területen lévő katonai támaszpontjainak megőrzéséhez.

az egyesült államok követeléseivel ellentétesek az eny alapokmányával és a kor szellemével, reméljük, -mondotta a külügyminiszter, - hogy tárgyalások és nyugodt tárgyalások során az egyesült államok elismeri, a csatorna nem létfenttartás védelme szempontjából és azt, hogy panama kizárólagos joga a csatorna használata mind az ország, mind az egész világ javára, külföldi beavatkozás és diszkrimináció nélkül, a semlegesség elve alapján./taszsz/

kk. 21. közel-keleti hírek

pn/11 hj

1973. február 2./mti/

k a i r ó

csütörtökön ötnapos hivatalos látogatásra ^{Kairóba} érkezett giuseppe medici olasz külügyminiszter. a repülőtéren az olasz vendéget egyiptomi kollégája, mohamed hasszán el-zajjat üdvözölte. repülőtéri nyilatkozatában medici hangoztatta, hogy látogatásával hozzá kíván járulni a két ország közötti politikai eszmecsere fejlesztéséhez, a gazdasági, kulturális és tudományos együttműködés megszilárdításához.

kairói tartózkodása során az olasz külügyminiszter tárgyalásokat folytat majd el-zajjattal, s találkozik szadat elnökkel, favzi elnökhelyetttel és szidki kormányfővel. látogatását befejezve medici szaud-arábiába s onnan libanonba utazik./mena, dpa/

x x x

/folyt.köv./
10.47/11

- 19 -

Fi M'20

kk. 21./ közel-keleti folyt./ 11

szombaton egyiptomban véget ér a diákzavargások miatt meghosszabbított félévi szünet és a mintegy 250 ezer egyetemi és főiskolai hallgató ismét visszatér a tantermekbe. mint a kairói félhivatalos al ahram szadat elnök szerdai beszédére hivatkozva megírja, a januári egyetemista megmozdulások következtében átszervezik a diákszövetséget, az egyetemi fegyelmi bizottságoknak több beleszólást és nagyobb hatáskört biztosítanak, hogy eljárhassanak a zavarok keltőivel szemben, az arab szocialista unió pedig fokozza szerepét az egyetemi politikai életben./reuter/

n e w y o r k

több arab állam ensz-képviselője csütörtökön erősen tiltakozott amiatt, hogy a világszervezet fejlesztési programja gondoskodik izrael anyagi támogatásáról is. a program szerint 5 millió dollár segílyt folyósítanak izraelnek 1972-től 1976-ig tartó időszakban s ez ellen tiltakozott a libanoni, a szudáni, a marokkói, a kuwaiti, a líbiai, az egyiptomi és a tunéziai küldött./dpa/

..-

kk. 22. jablonski beszéde

már/11 hj

v a r s ó, 1973. február 2. /mti/

henryk jablonski, a lengyel államtanács elnöke fogadta a varsói diplomáciai képviselők vezetőit, s a találkozáson beszédet mondott az ország külpolitikájáról. a többi között hangsúlyozta:

Lengyelország valamennyi európai állammal kölcsönösen előnyös, élénk és széleskörű együttműködést óhajt. sokoldalú baráti kapcsolatokat akarunk fenntartani a többi földrész országaival is.

- a lengyel nyugatnémet kapcsolatok normalizálásában elért eddigi eredményeket megfelelően értékeljük. arra törekszünk, hogy kapcsolataink fejlődése maradéktalanul megfeleljen 1970 decemberi szerződésünk tartalmának és az európai béke érdekeinek.

a közelmúltban aláírt vietnami tűzszüneti szerződés azzal a reménnyel tölt el bennünket, hogy hosszú évek után végre helyreáll a béke, s lehetővé válik a vietnami nép önrendelkezési jogának érvényesítése. meggyőződésünk, hogy a vietnami nép segítséget kap országától újráépítéséhez. mi, lengyelek, lehetőségeinkhez mérten, továbbra is segítjük vietnamot.

henryk jablonski végül a közel-keleti helyzetről szólott. a-lá-huzta: „az egész nemzetközi közvéleménynek azon kell fáradoznia, hogy a közel-keleten a lehető leggyorsabban győzzön a béke és az igazság,..

..-

10.55/11

- 20 -

F M 25

23. jaroszewicz levele

már/11 hj

v a r s ó, 1973. február 2. /mti/

piotr jaroszewicz, a lengyel minisztertanács elnöke levélben szőlitotta fel néhány minisztérium, továbbá a népi tanácsok, állami intézmények és közhivatalok vezetőit, hogy fokozottan gondoskodjanak az ország városainak és falvainak tisztaságáról, egészségügyi körülményeinek javításáról.

a miniszterelnök a többi között hangsúlyozza, hogy mindennapos feladat az utcák, gyárak, munkahelyek, mozik, pályaudvarok, üzletek, éttermek, szolgáltatási vállalatok és nyilvános szórakozóhelyek tisztaságának biztosítása. ehhez a városoknak megfelelő anyagi eszközöket is biztosítanak, de széleskörű társadalmi aktivitásra is szükség van. a levél megállapítja, hogy a köztisztasági rendelkezések elhanyagolással szemben határozott intézkedéseket foganatosítanak.

..-

kk. 24, politikai kampány egyiptomban

bz/11 hj

k a i r ó, 1973. február 2.

böcz snádor, az mti tudósítója jelenti:

szadat elnök szerdai parlamenti beszéde nyomán általános felelősségrevonási és tisztogatási kampány indul az ugynevezett politikai elhajlók, mindazok ellen, akik eltávolodtak a hivatalos politikai irányvonalától. a progres egyiptien szerint a kampány kiterjed az arab szocialista unióra, a szakszervezetekre, az ifjusági szövetségre, a társadalmi szervezetre, továbbá az összes állami és politikai vezető posztokra. a vizsgálat során egyidejűleg alkalmazzák a politikai és a bírói felelősségrevonás módszereit.

az aszu-titkárok tanácsa, amely a főtitkárság tagjaiból és a kormányzósági titkárokból áll, csütörtökön elhatározta, hogy általános fegyelmi vizsgálatot indítanak a politikai elhajlók ellen. a fegyelmi testületek máris hozzáfogtak a központi instrukciók, illetve azok nyomán az elhajlási esetek konkrét tanulmányozásához. a vizsgálat anyagát és a fegyelmi határozatokat rövid időn belül, valószínűleg már a jövő héten az aszu-titkárok tanácsa elé terjesztik jóváhagyás végett.

a felsőoktatási miniszter bejelentése szerint szombaton megkezdődik a tanítás az egyetemeken. a rendzavaró akciók kiújulását szigorú óvintézkedésekkel kívánják megakadályozni.
/folyt.köv./
11.40/11

- 21 -

Fi 12:00

kk. 24./ politikai ú... folyt./ 11

az al ahram úgy értesült, hogy a következő napokban több fontos határozatot tesznek közzé az egyetemi viszonyok normalizálására. elsődleges feladatnak tekintik annak a politikai vákuumnak a kitöltését, amely - mint szadat rámutatott - lehetővé tette a „kalándor baloldal”, és a reakciós jobboldal intenzív tevékenységét. az elnök egyúttal leszögezte: nem tűri, hogy az ifjuság az említett politikai irányzatok befolyása alá kerüljön. egyelőre nyitott kérdés a diákszövetség sorsa. az al ahram értesülése szerint jelenleg nem lehet szó új diákszervezetek alakításáról. politikai szervezetre azonban mindenképpen szükség van, kizárva mindenféle illegális szervezet működését.

-.-

kk. 25. helsinki tanácskozás

pzs/mh/11 hj

helsinki, 1973. február 2./mti/

az európai biztonsági és együttműködési értekezlet előkészítő nagyköveti tanácskozásának résztvevői a helsinki melletti diplo-palotában pénteken délelőtt újabb plenáris ülésen találkoztak.

megfigyelők szerint a harmincnégy delegáció az első témakomplexum megvitatását folytatja. behatóan megvizsgálja az európai biztonság megszilárdításának, valamint az államközi kapcsolatok elveinek kérdéseit./adn/

-.-

kk. 26. dega-ügy - franciaország

ds/11 hj

p á r i z s , 1973. február 2.

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

a francia fővárosban nagy feltűnést keltett az a szokatlan sajtóértekezlet, amelyet egy magasrangú adófelügyelő felesége tartott férje védelmében. férjét, edouard dega-t több mint egy éve letartóztatták nagyszabású adócsalásban való közreműködés alapos gyanúja miatt. azzal vádolják, hogy több dögazdag adófizetővel összejátszott, megkönnyítette adócsalásukat, s néhány év alatt hatalmas vagyont tett szert. dega letartóztatása óta már hét ízben kérte szabadlábra helyezését, de ezt mindaddig elutasították s perének tárgyalását sem tűzték ki.

/folyt.köv./

11.55/11

F 12'40

- 22 -

kk. 26./ dega -ügy folyt./ 11

dega asszony sajtóértekezletén azt hangoztatta, hogy férje „politikai machináció” áldozata, s azért nem helyezik szabadlábra s azért halogatják a tárgyalás kitűzését, mert férjének tudomása van arról, hogy több ismert kormánypárti politikus is adócsalásokat követett el, s meg akarják akadályozni, hogy a választások előtt kitergegethessék ezeket az ügyeket. dega asszony ezzel kapcsolatban több volt miniszter nevét említette meg, de konkrét adatokkal nem támasztotta alá vádjait. az említett politikusok azonnal felháborodottan tiltakoztak s bejelentették, hogy rágalmazásért pert indítanak a dega-házaspár ellen.

a francia sajtó részletesen foglalkozik az ügyvel, s több kommentátor is megjegyzi: bár dega asszony állításait nem szabad készpénznek venni, mindenesetre feltűnő, hogy férjét már több mint egy éve tartják vizsgálati fogságban, s perének tárgyalását is a választások utáni időre halasztják.

az ügy mindenesetre kellemetlen a kormánypártok számára, mert ismét emlékeztetbe idézi az elmúlt évek sorozatos botrányait, amelyek nagy mértékben hozzájárultak a kormánypártok tekintélyének lejáratásához.

-.-

kk. 27. pravda - egyiptomi problémák

ht/nm/11 hj

m o s z k v a , 1973. február 2./mti/

a pravda kairói tudósító a lap pénteki számában közölt cikkükben azokat a problémákat elemzik, amelyek az izraeli hódítás és megszállás következtében merültek fel egyiptomban. megállapítják: az arab földek felszabadításában és a megszállás következményeinek mielőbbi megszüntetésében teljesen egyetért az egyiptomi társadalom valamennyi rétege. a magánbeszélgetésekből és a lapokból ugyanakkor kiderül, hogy a cél elérésére felhasználandó eszközökről alkotott véleményekben különbségek vannak.

mint a tudósítók írják, az egyiptomiak a felszabadítás módjaitól így vélekednek: „izrael, miután az erópolitikára helyezte a súlyt, csupán abban az esetben tesz eleget az arabok követeléseinek, ha meggyőződik arról, hogy olyan ellenféllel áll szemben, amely a végsőkig védelmezi jogait. ennél fogva szadat elnöknek azt a felhívást, hogy minden egyiptomi álljon készen a felszabadítási harcra, sokan meglepéssel fogadták. az arab országok addig nem hagyják abba a harcot, amíg el nem érik a megszállt területek felszabadítását.”

/folyt.köv./

12.05/11

F 11'40

- 23 -

kk. 29./ thieu ... folyt./ 11

thieu tv-nyilatkozatában többször is visszatért arra a szerepre, amelyet - szerinte - az egyesült államok hivatott betölteni a saigoni rezsim jövőjében. „szükségünk van az egyesült államok katonai segítségére, - hangsúlyozta. egyidejűleg jelezte, lehetséges, hogy a saigoni rezsim rendkívüli körülmények esetén „kénytelen, „lesz amerikai légítámogatást kérni, /afp, reuter, dpa/

s a i g o n

a dpa nyugatnémet hírügynökségének tudósítója thieu legújabb kijelentéseit kommentálva azt írja, hogy a saigoni elnök kezd terhes lenni az amerikai szövetségesei számára. „thieu megtette kötelességét, - thieu mehet!, - mondják egyre gyakrabban saigoni amerikai körökben. ez az álláspont azonban nem hivatalos és nem általános, sőt a hivatalos állásfoglalás pontosan ellenkezője ennek. a saigoni kormány például thieu és nixon amerikai elnök egyetértésének „demonstrálásaként, „értékeli, hogy thieut meghívták a fehér házba. sok saigoni diplomata azonban éppen ebben a látogatásban látja az „utolsó ovációt, „amelyben thieu részesülni fog. /afp, dpa, reuter/

kk. 30. krasznaja zvezda - abba eban

mé/té/11 ki m o s z k v a , 1973. február 2./mti/

a krasznaja zvezda pénteki száma keményen bírálja abba eban izraeli külügyminiszter, a bbc angol rádiónak adott január 28-i nyilatkozatát. ezzel kapcsolatban a lap a következőket írja:

abba eban kijelentette, hogy a zsidó történelem nem kötelezi izraelt valamiféle „meghatározott térkép, „betartására. az izraeli kormány többször kijelentette, hogy semmilyen körülmények között nem hajlandó visszaadni egyiptomnak a gázai övezetet és sharm-el -sheik térségét, szíriának a golan fennsíkot, jordániának pedig jeruzsálem keleti részét.

az izraeli kormány annexiók politikája jelenti a legfőbb akadályt annak, hogy igazságos és valódi béke jöjjön létre a közel-keleten.

- izraelnek függetlenül attól, hogy akarja-e vagy sem, meg kell elégednie az 1967 júniusi agresszió előtti határokkal - fejezi be a lap. /taszsz/

- 26 -

12.45/11

Fi 13'10

kk. 31. amerikai szakszervezetek költségvetés

pl/té/11 ki

n e w y o r k , 1973. február 2./mti/

több amerikai szakszervezeti vezető bírálta éles hangon az új amerikai költségvetés tervét, amely rendkívül nagyarányban csökkenti a szociális és kulturális célokra fordítandó kiadásokat. az afl-cio végrehajtó bizottságának február 19-én kezdődő konferenciáján több szakszervezet fel akarja szólítani a dolgozókat, hogy folytassanak harcot a kormány ezen tervei ellen.

patrick gorman, a husipari és vágóhídi munkások szakszervezetének vezetője rámutatott arra, hogy az új költségvetési tervet súlyosbítja a szegények helyzetét. c. chamberlain, a vasúti váltókezelők szakszervezetének elnöke hangsúlyozta, hogy a szakszervezetek nem nyugszanak bele a társadalmi juttatásokra és az oktatásra fordítandó kiadások csökkentésébe. david selden, az amerikai pedagógusok szövetségének elnöke felszólította a kongresszust, hogy utasítsa el az alap- és középfokú oktatás céljaira fordítandó kiadásoknak a kormány által tervezett csökkentését.

a 13,5 millió embert tömörítő afl-cio szakszervezeti szövetség egy képviselője kijelentette: az afl-cio nem hajlandó lemondani a társadalmi juttatások programjáról, amelynek megvalósításáért az amerikai szakszervezetek annyit harcoltak. /taszsz/

kk. 32. észak-írország

pk/11 ki

L o n d o n , 1973. február 2.

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

az észak-írországi helyzet ismét veszélyesen elmérgesedett. amikor péntekre virradóra elterjedt a hír, hogy a hadsereg az előző napi autóbuszrobbantás protestáns tettesei után nyomozva, őrizetbe vett négy embert, belfast protestáns negyedeiben lázongások robbantak ki. fiatal suhancok autókat gyújtogattak és rátámadtak a katonákra, rendőrökre.

miközben az unionisták lázongtak, belfast más pontjain is ropogtak a fegyverek. az ira „provóci, „többször tüzeltek brit járőrökre és megsebesítettek egy katonát. londonderry közelében lelőttek egy angol őrmestert.

mindez a szélsőséges bandák keddtől tartó, megszakítás nélküli garázdálkodásának következménye. az uda, az unionisták 50 ezer tagú fegyveres szervezete ugyanis „szabad utat, „adott az öldökléseknek. /folyt.köv./ 12.55/11

- 27 -

Fi 13'15

kk. 32./ észak-írország ... folyt./ 11

William Whitelaw, az észak-ír ügyek minisztere csütörtökön este a katolikus sdp-párt londonban tartózkodó küldöttsége előtt azonban kijelentette, hogy a Kormánynak a történetek után sem áll szándékában az uda betiltása. Whitelaw elutasította a párt, s az sdp-t támogató brit munkáspártnak azt a követelést is, hogy vonják be a fegyvereket észak-írországban és csak a fegyverviselési engedélyek átvizsgálása után adjanak ismét fegyvert magán-személyeknek.

Észak-írországban 105.000 kézfegyver van a protestánsok birtokában, ezekből 83.000 puska - valamennyi engedély-lyel.

Mint pénteken közölték: az ír köztársaság kormánya diplomáciai uton szólította fel Angliát arra, hogy lépjen fel erélyesen az öldöklésekkel szemben és vonja be az unionisták fegyvereit. A jegyzéket csütörtökön este nyújtották át dublinban sir John Peck angol nagykövetnek, s ezzel párhuzamosan a londoni ír nagykövetet is utasították, hogy a brit külügyminisztériumban hathatos lépéseket szorgalmazzon.

kk. 33. nyugat-berlin egyetemisták

pp/11 ki

nyugat-berlin, 1973. február 2./mt1/

Stein nyugat-berlini oktatásügyi szenátor úgy döntött, hogy a nyugat-berlini egyetem pedagógiai karán az első félévben lezajlott sztrájkok miatt megtagadja a vizsgázási lehetőséget a kar hallgatóitól, mivel „a tanulmányi célt nem érték el... ez értelmetlen azzal, hogy a hallgatók elvesztették az egész első félévet, ennyivel meghosszabbodik egyetemi tanulmányaik ideje. olyan hallgatók számára, akik igazolni tudják, hogy nem vettek részt a sztrájk szervezésében, egyéni elbírálás szerint, mégis engedélyezik a vizsgák letételét.

A nyugat-berlini bölcsészhallgatók az egyetemi tanszabadság korlátozása és egyes haladó szellemű előadások megtiltása miatt lépnek sztrájkba.

Stein szenátor a jövőre vonatkozólag törvénytelennek nyilvánította a hallgatók sztrájkját, s azonnali elbocsátással fenyegette meg azokat a docenseket és tanársegégeket, akik szolidaritást vállalnak a diákokkal.

13.48/11

Fi 19'00

- 28 -

kk 34. vietnam: nefb - katonai vegyesbizottság - 2

fm/mh szb leh s a i g o n, 1973. február 2. /mt1/

A vietnami négyoldalu katonai vegyesbizottság - mint már jelentettük - küldöttségvezetői szinten pénteken tartotta első ülését saigonban. A hivatalos ülés megnyitása előtt a négy fél - vdk, difk, egyesült államok és a saigoni rezsim - küldöttségeinek helyettes vezetői tartottak rövid megbeszélést.

A küldöttségvezetők hivatalos ülésére nem bocsátottak be újságírókat. Csak a tanácskozás megkezdése előtt engedték meg a főt- és tv-riportereknek, hogy örökítsék a történelmi jelentőségű ülés első pillanatait.

A tanácskozás ezután zárt ajtók mögött folyt. Hírlügynökségi értesülések szerint a négy küldöttség először bemutatta megbízólevelet, majd a delegációvezetők mondtak rövid beszédet. A küldöttségek nyomban ezután megkezdtek a „tüzzúnnal összefüggő kérdések, megvitatását, - közölte egy szóvivő. A megvitatott témákról azonban nem adott közelebbi felvilágosításokat.

Az ap hírlügynökség amerikai tisztségviselőket idézve feltételezi, hogy a négyoldalu katonai vegyesbizottság napokig tartó megbeszélés-sorozatán szó lesz az amerikai csapatok kivonásáról és a fegyverszeréről.

A bizottság pénteken helyi idő szerint 17.00 órakor negyedőrára felüggesztette munkáját, majd 17.15 órakor ismét összeült.

h u é

A reuter-iroda helyszíni tudósításában közli, hogy pénteken megérkezett huéba a vietnami nemzetközi ellenőrző- és felügyelő bizottság héttagú csoportja, hogy a helyszínen megsemmisítse a nemzetközi megfigyelők rendelkezésére bocsátandó szálláshelyeket és technikai felszereléseket. Korábbi jelentések szerint a nefb pénteken reggel három, egyenként nyolc főből álló csoportot küldött ki helyszíni szemlére huéba, da nang-ba és pleikuba. Huéba azonban - amely a vietnami békemegállapodáshoz csatolt, s a tüzzúnnról és a katonai vegyesbizottságokról szóló jegyzőkönyvben előirányzott hét regionális központ egyike - Kanada képviselőjében csak egy személy, Magyarország, Lengyelország és Indonézia képviselőjében pedig - az eredeti terveknek megfelelően - két-két megbízott, vagyis összesen hét megfigyelő érkezett. /reuter/

15.13/szb

Fi 15'30

- 29 -

kk. 35. vdk - hírek

fm/mh szb leh

1973. február 2. /mti/

s t o c k h o l m

pham van dong, a demokratikus vietnam miniszterelnöke nyilatkozott az expressen című stockholmi napilap különtudósítójának. kijelentette, észak-vietnam sem most, sem a jövőben nem igyekszik kommunista rezsimet létrehozni dél-vietnamban.

megerősítette, hogy kormánya tiszteletben fogja tartani a vietnamról szóló párizsi békemegállapodás cikkelyeit. tudatában van annak - fűzte hozzá -, hogy a cikkelyek bizonyos problémákat vetnek fel, de ezeket meg lehet oldani, ha az összes felek tiszteletben tartják a megállapodást.

a vdk kormányfője végül köszönetet mondott a skandináv országok által észak-vietnam újjáépítéséhez nyújtandó segítségért./afp/

h a n o i

a vdk kormányának utasítására tájékoztatták a demokratikus vietnamban őrizetbe tartott amerikai katonai foglyokat annak a jegyzőkönyvnek a teljes szövegéről, amely egyfelől az ő hazatérésükről, másfelől a külföldi polgári foglyok, valamint a foglyulejtett és őrizetben tartott vietnami polgári személyek visszaszolgáltatásáról intézkedik.

brian h. ward hadnagy, az amerikai hadsereg fogságba esett tagja a hanoi rádióknak adott interjújában örömet fejezte ki a tűzszüneti megállapodás létrejöttéről. „nagyon boldog vagyok és örülök, hogy végre tető alá hozták a megállapodást - mondotta. - kitűnő bánásmódban részesültem itt. semmi panaszom sincs... /adn/

kk 36. külpolitikai híreink jegyzéke 15.00 óráig

h bh k1

1973. február 2.

1. várható
2. sztálingrádi csata
3. ohira
4. ázsiai és csendes-óceáni országok konferenciája
5. indokina - katonai helyzet
6. panama - usa
7. közép-afrikai államfők konferenciája
8. nixon-fogadás - beszéd
9. bécsi konzultáció - reggeli összefoglaló

/folyt. köv./

16.30 bh

hl

- 30 -

kk 36./külpolitikai ... folyt./ bh

10. rövid hírek brüsszel: bizalom
nicosia: bombarobbanás
zaragoza: haditörvényszék
washington: szovjet fotókiállítás
nyugat-berlin: csörgőkigyó

11. vietnam-nefb-katonai vegyesbizottság
12. biztonsági tanács - zambia
13. nixon-heath
14. hefez iszmai moszkvai látogatásáról
15. agnew bangkoki tárgyalásai
16. mao cetung találkozója a vdk-politikusokkal
17. a francia választási kampány
18. brooke szenátor
19. kissinger tv-nyilatkozata
20. pnamai külügyminiszter
21. közel-keleti hírek
22. jablonski beszéde
23. jaroszewicz levele
24. politikai kampány egyiptomban
25. helsinki tanácskozás
26. dega-ügy-franciaország
27. pravda-egyiptomi problémák
28. difk-nyilatkozat
29. thieu tv-nyilatkozata
30. krasznoj zvezda - abba eban
31. amerikai szakszervezetek - költségvetés
32. észak-írország
33. nyugat-berlin - egyetemisták
34. vietnam nefb - katonai vegyesbizottság
35. vdk-hírek
36. hírjegyzék

kk 37. indokina - vegyes

fm mh bh k1

1973. február 2./mti/

p e k i n g

pekingben az országos népi gyűlés épületében pénteken ünnepi nagygyűlést tartottak a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló megállapodás aláírása kapcsán. a nagygyűlésen jelen volt le duc tho, a vietnami dolgozók pártja pb-tagja, a párizsi vietnam-konferencián részt vett vdk-küldöttség különleges tanácsadója, nguyen duy trinh, a vietnami dolgozók pártja pb-tagja, a vdk miniszterelnökhelyettese és külügyminisztere és a vietnami delegáció többi tagja.

/folyt. köv./

16.40 bh

- 31 -

kk 37. /indokina - ... folyt./ bh

a kínai népköztársaság részéről jelen volt a párt és a kormány több vezetője, élükön csou en-laj-jal, az államtanács elnökével. megjelentek a diplomáciai testület képviselői is.

a nagygyűlésen csang csun-csiao, a kínai kommunista párt kb pb-tagja és le duc tho, a vietnami dolgozók pártja pb-tagja mondott beszédet. /uj kina/

v i e n t i a n e

souvanna phouma herceg, a laoszi királyi kormány vezetője öt-napos hivatalos indiai és thaiföldi látogatásának befejeztével péntekre virradóan visszaérkezett vientianebe./reuter/

s a i g o n

ju cse hung dél-koreai hadügyminiszter pénteken saigonból hazautazott szülőbá.

a délvietnami fővárosban thieu elnökkel és magasrangú amerikai tisztviselőkkel, így ellsworth bunker saigoni amerikai nagykövettel és frederick weyand tábornokkal, a dél-vietnámban állomásozó amerikai fegyveres erők főparancsnokával tárgyalt. az utóbbival - az ap értesülése szerint - megvitatta a dél-vietnámban állomásozó mintegy 35 000 fős dél-koreai expedíciós hadtest kivonásának különböző terveit./ap/

s a i g o n

pénteken saigoni amerikai forrásból azt közölték, hogy a vietnami tűzszünet hatálybalépése óta több mint ezerháromszáz amerikai katonát vontak ki dél-vietnámból. amerikai verzió szerint jelenleg még 21 800 amerikai katona tartózkodik vietnam déli részében. ezeket legkésőbb a tűzszüneti megállapodás aláírását követő 60 napon belül kell kivonni./reuter/

--

kk. 38. rövid hírek

pl uj bh ki

1973. február 2./mti/

v a t i k á n : biborosok

vi. páp pápa a legközelebbi biborosi konzisztoriumon 30 új biborost nevez ki - közölte pénteken a vatikán. a konzisztorium időpontját március 5-re tűzték ki./dpa, upi/

/folyt. köv./

16.45 bh

- 32 -

kk 38. /rövid hírek ... folyt./ bh

h á g a : anglia-izland

a hágai nemzetközi bíróság pénteken 14 szavazattal egy ellenében határozatot hozott, amely szerint a bíróság illetékes az anglia és nszk illetve izland között kitört, ,, tőkehal háború, ,, ügyében dönteni. izland korábban ugyanis bejelentette, nem ismeri el a bíróság illetékességét az ügy kivizsgálására./reuter/

r o y k j a v i k : vulkán

az izlandi vestmannaeyjar-szigetén az elmúlt hét keddjén kitört helgafjell vulkán lassan megnyugszik. tekintettel a nyugodtabb körülményekre a sziget városkájának néhány hallisztörő üzeme ismét megkezdte a termelést./afp/

s a i n t a m a n d - l e s - e a u x : katasztrófa

négy személy életét veszítette, ketten eltűntek és 37 ember megsérült, amikor csütörtök éjszaka egy 19 tonna folyékony propánt szállító tartálykocsi felborult és felrobbant a franciaországi saint amand-les-eaux központjában. a tartálykocsi vezetője egy kerékpárost próbált kikerülni és ekkor következett be a szerencsétlenség. a robbanás következtében 20 ház megsérült és egy kisebb kocsi a színhelytől 100 méterre lévő falhoz csapódott s a benne ülők szörnyethaltak./ap/

--

kk. 39. vietnam: felszabadított területek

pl uj bh ki

h a n o i , 1973. február 2./mti/

a dél-vietnam felszabadított körzetei lakosságának százai vettek részt azokon a gyűléseken, amelyeket a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló megállapodás aláírása alkalmából rendeztek, - jelentette a felszabadulás hírügynökség.

a városok és a falvak utcáin a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának zászlói lobognak, mindenütt emelkedett hangulat uralkodik.

thua thien tartomány lakóinak gyűlésén felszólalt hõang le, a tartomány népi forradalmi bizottságának elnökhelyettese. elmondta, hogy a hazafiak a nemzeti egyetértés szellemében cselekedve, készek szilárdan védeni a békét, a szabadságot és a függetlenséget.

/folyt. köv./

17.00 bh

- 33 -

tkk 30. /vietnam:... folyt./ bh

h a n o i

a szigorú cenzura ellenére néhány saigoni újságban olyan hírek jelentek meg, amelyek arról tanuskodnak, hogy a saigoni hatóságok által ellenőrzött körzetek lakossága lelkesen támogatja a háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló megállapodást.

a doc lap című napilap szerint minden dolgozó nagy örömmel fogadta a megállapodás aláírásáról szóló hírt. az emberek csoportokban gyűltek össze az utcákon, hogy kifejezzék mély meglepedésüket.
/taszsz/

..-

kk. 40. ton duc thang üzenete

mé té bh bs h a n o i , 1973. február 2./mti/

a tet ünnepe, a vietnami holdujév alkalmából ton duc thang, a vdk elnöke üzenetet intézett a vietnami néphez. hangsúlyozta, hogy a vietnami népnek az amerikai agresszió felett aratott győzelme mindenekelőd a vietnami dolgozók pártja és a dél-vietnami felszabadítási front helyes irányvonalának, a vietnami nép és a hadsereg helytállásának, hősiességének és a katonai, politikai, diplomáciai akciók leleményes összehangolásának köszönhető.

tizenhét év elkeseredett harc után megszületett az a megállapodás, amely vietnam szuverenitásának, függetlenségének, területi egységének és a dél-vietnami nép önrendelkezési jogának az egyesült államok és a többi állam részéről való tiszteletben tartásán alapul.

- az egész vietnami nép győzelme - jelentette ki a vdk elnöke - elválaszthatatlan attól az értékes segítségtől és támogatástól, amelyet a szovjetunió, a többi testvéri szocialista ország és mindazok nyújtottak vietnamnak, akiknek drága a béke és az igazság - köztük az amerikai haladó körök is.

ton duc thang a vietnami dolgozók pártja, a nemzetgyűlés, a vdk kormánya, az egész vietnami nép nevében forró halálját töltsécsolta a vietnami nép minden barátjának és testvérének ezért a segítségért.

a továbbiakban megállapította, hogy a párizsi békemegállapodás aláírása csak kezdeti győzelem. fő feladat most, hogy mindegyik fél szigorúan betartsa a megállapodást. ,, aggodalommal figyeljük, hogy a reakciós körök nem álltak el a megállapodás szabotálására és megszegésére irányuló terveiktől. népünknek állandóan fokoznia kell összetartását, ébernek kell lennie és harcolnia kell a párizsi megállapodás feltétlen betartásáért.,,

/folyt. köv./

17.15 bh *W*

- 34 -

kk. 40. /ton duc thang ... folyt/ bh

ton duc thang felszólította honfitársait, hogy a győzelmes tavaszt ünnepelve, vegyenek részt aktívan az újjáteremtő munkában, indítsanak versenyeket és erősítsék tovább a haza védelmét.

a vdk elnöke a vietnami dolgozók pártja, a nemzetgyűlés, a vdk kormánya- és a vietnami hazafias front nevében forrón üdvözölt minden honfitársat és harcost a dicső győzelem alkalmából.
/taszsz/

..-

kk 41. bundesrat - alapszerződés

bj szb ng b o n n , 1973. február 2.

bochkor jend, az mti tudósítója jelenti:

a nyugatnémet szövetségi tanács /bundesrat/ pénteken első olvasásban az ellenzék szavazataival elutasította a két német állam ratifikálásra bocsátott alapszerződését. a bundesratban, mint ismeretes, a cdu-csu párti tartományi miniszterelnökök többségben vannak.

a szövetségi tanács ugyanakkor egyhangulag jóváhagyta az nszk ensz-tagságának kérelmezéséről szóló törvénytervezetet.

a tanács az alapszerződésről még második olvasásban is szavaz, a szerződés parlamenti ratifikálását azonban semmiképpen sem akadályozhatja meg. a szövetségi gyűlésnek ugyanis abszolút többséggel /249 szavazat/ joga van elvetnie a bundesrat ,,fenntartásait,, , mert azoknak nincs vétőjelleük.

a szövetségi tanács ülésén a kormány nevében egon franko szövetségi miniszter tett nyilatkozatot, minthogy willy brandt kanceelár megbetegedése miatt nem lehetett jelen.

franke felhívta a figyelmet az európai egyhülési politika eredményeire és hangsúlyozta, hogy az alapszerződés ,,egy nevezőre hozza az nszk érdekeit valamennyi német és valamennyi európai béke-érdekeivel,,.

/folyt.köv./

17.20/szb

-35-

W

kk 41. /bundesrat ... 1. folyt./-szb

rámutatott arra is, hogy a két német állam létezése vi-
tathatatlan tény és nem lehetséges a két eltérő társadalmi rend-
szer „egybeolvasztása”, továbbjutni csak úgy lehetett - utalt
franke a tavaly megkötött megállapodásokra -, hogy „a szövetségi
kormány egyenrangú félként, mint állam az állammal tárgyalt
az ndk-val, az állami kapcsolatok rendezése nélkül nem érhető
el javulás és az alapszerződés éppen e kapcsolatok előfeltételét
teremt meg. a miniszter-kormány nevében ígéretet tett a szer-
ződés teljesítésének szigorú betartására és azt is megígérte,
hogy az nszk a jövőben nem állja útját a nemzetközi szervezetek-
ben és a nemzetközi történésekben az ndk közreműködésének.

a két német állam ensz tagságáról franke kijelentette:
bonn és berlin egy időben kérelmez majd a felvételt, a bizton-
sági tanács részéről óvás nem várható és összel számítani lehet
az ensz-közgyűlés jóváhagyására is.

a szövetségi tanács cdu-csu többsége azzal utasította el
az alapszerződést, hogy szerinte az nem szolgálja a német nem-
zeti egység helyreállítását, eleget tesz az ndk követeléseinek
„megfelelő ellenengedmények nélkül”, és nem hoz elégedő „em-
beri könnyítést”,.

az ellenzék szónokai - köztük elsősorban helmut kohl raj-
na-pfalzi tartományi miniszterelnök - elsősorban azt kifogásol-
ták, hogy az nszk - ha nem ismerte is el a nemzetközileg
az ndk-t - gyakorlatilag olyan megoldást fogadott el, amely tel-
jesen egyenértékű ezzel az elismeréssel.

kk 42. biztonsági konferencia

or/am szb bs h e l s i n k i , 1973. február 2. /mti/

az európai biztonsági és együttműködési értekezletet elő-
készítő helsinki nagykövetségi tanácskozás pénteki ülésén a rész-
vevő 34 delegáció újabb haladást ért el a konferencia napirend-
jének összeállításában.

a sajtóközpontból származó értesülések szerint a biztonság-
gal és az államok közti kapcsolatokkal foglalkozó első napirendi
ponthoz tartozó problémák gyorsabban átfogóbbá vált. /folyt.köv./

17.28/szb

-36-

ll 18:40

kk 42. /biztonsági... 1. folyt./-szb

ugyanakkor megkezdődtek az érdemi tárgyalások a második, kérdés-
csomagról, amely a kereskedelem-politikai, gazdasági és tudó-
mányos-műszaki kapcsolatoknak az egyenlőség alapján történő tovább-
fejlesztésével és a környezetvédelmi együttműködéssel foglalko-
zik. az előkészítő megbeszélés résztvevőitől származó értesülések
szerint a delegációk a jövő héten tisztázni akarják a tervezett
napirend mind a négy kérdésosportját. a következő munkallást hét-
főn délelőtt tartják. /adn/

kk 43. japán - vietnam

éb szb ng t o k i ó , 1973. február 2. /mti/

a japán parlament alsóházának költségvetési bizottságá-
ban - a kommunista párt képviselőjének kérdésére válaszolva -
tanaka miniszterelnök és ohira külügyminiszter pénteken nyilat-
kozott a kormány vietnami politikájáról. mindketten megerősítet-
ték, hogy a kormány - hasonlóan az egyesült államokhoz - a saigo-
ni rezsime ismeri el vietnam egyetlen törvényes kormányának. ta-
naka ugyanezzel hangsúlyozta, hogy az észak-vietnami kormány
„létezése”, benne foglaltatik a párizsban aláírt tűzszüneti egyez-
ményben, azaz - ismerte el a miniszterelnök - két kormány van vi-
etnamban. ezért a japán kormány fenntartja diplomáciai kapcsola-
tait a saigoni kormánnyal és egyidejűleg fejleszti kapcsolatait
a vdk kormányával is. ohira külügyminiszter ezt azzal egészítette
ki, hogy a japán kormánynak nincs szándékában kapcsolatot létesí-
teni a délvietnami felszabadító erőkkel. ez azonban nem jelenti
azt, hogy a japán kormány bármilyen formában tagadná a délvietnami
felszabadító erők létezését - fűzte hozzá a külügyminiszter.

tokiói politikai megfigyelők rámutatnak: miközben a tanaka-
kormány homályos nyilatkozatokba burkolja vietnami politikáját, a
japán nagytőke feltűnő gyorsasággal és aktivitással készül a vi-
etnam háború utáni újjáépítésében való minél szélesebb körű rész-
vételre. a nagy kereskedelmi és építkezési vállalatok egymással
versengve alakítják meg „vietnam-bizottságaikat”, azzal a nyit-
vánvaló céllal, hogy elsőként jelenjenek meg az indokínai szin-
térén. hírek szerint a befolyásos mitsui and co. teljes dokume-
ntációval rendelkezik arról, hogy az amerikai bombatámadások kö-
vetkeztében milyen károkat szenvedett a vietnami demokratikus köz-
társaság, s ennek alapján részletes újjáépítési tervet dolgoz ki.
a jelek arra mutatnak, hogy a tőkés vállalatok vietnammal kap-
csolatos aktivitása egyáltalán nem áll ellentétben a tanaka-kor-
mány elképzeléseivel. ezek a kezdeményezések ugyanis tökéletes
összhangban vannak a japán kormánynak azzal az elhatározásával,
hogy ha lehetséges, az egyesült államokat is „lekörözve”, épít
ki maga számára szilárd gazdasági és politikai pozíciókat egész
indokínában.

-37-

a szerkesztőségek figyelmébe!

kérjük a mai kk 35. /vdk- hírek / hírünk" 1. bekezdésének
2. mondatát / kijelentette... dél-vietnamban./

tárgyaltalannak tekinteni!

/mti/

kk. 44. szovjetunió - usa - Üregyüttműködés

pm kcs bh bs m o s z k v a , 1973. február 2. /taszsz/

a világűr békés célú kutatásában és felhasználásában való
szovjet-amerikai együttműködésről szóló egyezménynek megfelelően
- amelyet 1972. májusában írtak alá - moszkvában, a szovjet tudomá-
nyos akadémia Ürkutatói Intézetében január 29-étől február 2-
ig szovjet-amerikai szakértői találkozót tartottak.

a szovjet és az amerikai Ürkutató tudósok megvitatták a nap-
rendszerhez tartozó bolygók tanulmányozásában elért főbb eredménye-
ket és az ezzel kapcsolatos tudományos feladatokat./mti/

kk 45. paigc

hl bh bs c o n a k r y , 1973. február 2. /mti/

arisztid pereira, a guinea /bissau/ és a zöldfoki szigetek
afrikai függetlenségi pártjának /paigc/ főtitkárhelyettese lesz -
a meggyilkolt amilcar cabral utóda a párt főtitkárának tisztségé-
ben.

a paigc pénteken conakryban közzétett nyilatkozata szerint
arisztid pereira addig marad a főtitkári posztón, amíg össze
nem hívják a párt legfelsőbb vezető testületét./reuter/

- 38 -

17.40 bh *del 18.20*

kk. 46. nhan dan - pártévforduló

hb hl bh bs h a n o i , 1973. február 2./mti/

február 3-án van 43. évfordulója annak, hogy megalapították
indokina kommunista pártját, mai nevén a vietnami dolgozók párt-
ját. ez alkalomból írt kommentárjában nhan dan, a vietnami
dolgozók pártjának központi lapja pénteki vezércikkében megállá-
pítja: „ a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállítá-
sáról szóló megállapodás aláírásával új fejezet nyílt nemzetünk
forradalmi harcának történetében.,,

méltatva azokat a nagy győzelmeket, amelyeket a vietnami nép
ebben az időszakban aratott, a nhan dan vezércikke rámutat,
hogy a végső cél eléréséhez vezető út még hosszú és nehéz. pártunk-
ra és népünkre most fontos feladatok várnak az új gazdasági és az
új társadalom megteremtésében -, állapítja meg a lap majd így foly-
tatja:

a vietnami dolgozók pártjának, amely megszervezte a forra-
dalom valamennyi győzelmét, leleményesen kell megszerveznie az
állam és a forradalom irányítását az ideológia és a kultúra, a
tudomány és a technika területén is. a vezércikk központi feladat-
ként jelöli meg a korszerű iparnak, mint a felvirágzás alapjának
megteremtését.

a béke megőrzéséért, dél függetlenségének és demokráciájának
megvalósításáért, valamint a haza békés egyesítése felé való előre-
haladásért vívott harc új körülmények között és új eszközökkel
folyik, - hangsúlyozza végezetül a nhan dan./taszsz/

kk. 47. közalkalmazott-sztrájk angliában

pk bh ng L o n d o n , 1973. február 2./mti/

a kormány bér-présébe került angol közalkalmazottak még
februárban megtartják első sztrájkjukat - közölték a 200 000
tagot számláló közalkalmazott-szakszervezet, a c.p.s.a. ez lesz
az első eset angliában, hogy a közalkalmazottak „ ipari akcióba,,
lépnek saját kormányuk ellen. a közelmúltban a közalkalmazottak
alacsony fizetésű kategóriáinak részvételével sor került már ugyan
nagy feltűnést keltő országos megmozdulásokra nagy-britanniában,
de a köztisztviselők akkor még csak néhány órára hagyták abba a
munkát. a köztisztviselők szakszervezetének döntése értelmében feb-
ruár elején először túlórabojkottot, majd 24 órás országos sztrájkot
rendeznek, majd pedig munkahelyenkint változó sztrájk-sorozat kö-
vetkezik./patak/

18.00 bh *del 18.20*

- 39 -

kk. 48. bécsi konzultáció - pénteki összefoglaló

pi am bh ng b é c s , 1973. február 2.

pirityi sándor, az mti különtudósítója jelenti:

pénteken estig nem tűzték ki bécsben annak a plenáris ülésnek az időpontját, amellyel érdemben is megindulnának a konzultációk az európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentésével foglalkozó későbbi tárgyalásokról. szerda óta folynak a két- és többoldalú, egyebek között kelet-nyugati eszmecsere, amelyeknek uralkodó témája pénteken is a konzultáció, részvevőinek, illetve a részvevők státusának kérdése volt. románia és bulgária, illetve olaszország, görögország, törökország, norvégia és dánia problémája még mindig nyitott. a nato továbbra is szembehelyezkedik ezeknek az országoknak a konzultáción való teljesjogi részvételével, a szóbanforgó országokat azonban nem elógíti ki még az úgynevezett „emelt megfigyelői státusz”, sem.

ennek ellenére a bécsi konzultáció sajtóközpontjában bizakodó a hangulat. kedvező visszhangot keltettek a bécsi találkozóval foglalkozó szovjet lapkommentárok, elsősorban a szovjetszkaja rosszija józan hangvételű írása, de optimista nyilatkozatot tett az újságírók előtt stanton h. burnett, a bécsben tartózkodó amerikai küldöttség szóvivője is, aki péntek délután még nem tartotta kizártnak, hogy már hétfőn birtokukba vehetik a küldöttségek a hofburg tanácstermét. az amerikai szóvivő utalást tett szovjet-amerikai közvetlen kontaktus lehetőségére is.

..

kk. 49. eldo

hl bh bs pá r i z s , 1973. február 2./mti/

pénteken párizsban megkezdődött az európai űrrakétafejlesztési szervezet /eldo/ tanácsának ülészsaka.

a tanácskozáson a szervezet idei költségvetését vitatják meg, miközben a hat nyugat-európai tagország között nézeteltérések vannak, hogy érdemes-e folytatni a szervezet programját, amely újabb távközlési mesterséges holdak felbocsátását irányozza elő.

franciaország a program fenntartását kívánja, míg az nszk szerint fel kellene hagyni a tervvel és fokozni kellene az együttműködést az amerikai űrprogrammal./reuter/

- 40 -

18.02 bh

kk 50. usa - nyugat-európa

bj szb ng b o n n , 1973. február 2. /mti/

a nyugatnémet sajtóban megoszlanak a vélemények arról, vajon nyugat-európa és az egyesült államok kapcsolatainak hűvösödését jelzi-e nixon amerikai elnök tavaszra tervezett látogatásának lemondása.

a liberális frankfurter rundschau elhamarkodottnak véli azt a feltevést, miszerint nixon a nyugat-európai kormányoknak a vietnami háború utolsó szakaszában tanúsított magatartása miatt mondta le utját. az elnök döntését a lap inkább azzal magyarázza, hogy az egyesült államok és nyugat-európa kereskedelmi tárgyalásainak /gatt-forduló/ és a nemzetközi pénzrendszer megreformálását célzó tárgyalásoknak a közelgőével mind súlyosabbnak látszanak a megoldandó kérdések.

nixon elnök és heath angol miniszterelnök most folyó találkozásából arra következtet a frankfurter lap, hogy az egyesült államok kerülni akarja a közös brüsszeli tanácskozást a nyugat-európai kormányfőkkel és előnyben részesíti a bilaterális eszmecsereit. ez az eljárás azonban - írja a lap - „igen kérdéses,..

a stuttgarter zeitung hasonló nézetet vall, de nem zárja mégsem ki, hogy az elnök „esetleg mégis át mert volna ugrani az év elején az atlanti óceán tulsó oldalára, ha nem váltotta volna ki az amerikaellenesség új hullámát nyugat-európában az észak-vietnam ellen alkalmazott bombázási terror,..

a frankfurter allgemeine zeitung a nézeteltéréseket ismét az nszk és az egyesült államok kapcsolataira szűkíti le és megállapítja, hogy a két ország eltávolodott egymástól, bár az atlanti óceán két partján úgy viselkednek, mintha „washington és bonn viszonya elpusztíthatatlan, zavaroktól mentes lenne,.. a pénzügyi és kereskedelmi kérdésekben a faz is kemény összecsapást vár, de megegyezésre ösztökéli a szövetségi kormányt, mert - mint írja - az amerikaiak és a nyugat-európaiak továbbra is egymásra vannak utalva. ezért „bonn és washington kapcsolatát gondosan kell ápolni.

..

18.05/szb

-41-

kk 51. waldheim

fe szb bs p á r i z s , 1973. február 2. /mti/

a londonból új delhi felé tartó ensz-főtthár, kurt waldheim, csütörtökön rövid időre megszakította útját az orly-i repülőtéren. waldheim a francia külügyminisztérium két vezető diplomatájával, henri froment - maurice-szel, az ázsiai osztály vezetőjével, és jacques leprette külügyi államtitkárral tárgyalt. a megbeszélés tartalmát nem hozták nyilvánosságra, de feltételezik, hogy elsősorban dél-vietnamról volt szó. mint ismeretes, a főtthárt felkérték, hogy legyen elnöke a vietnami békemegállapodás alapján rövidesen megtartandó nemzetközi konferenciának. /afp/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk 7. számú hírünk: /közép-afrikai.../ első bekezdésének utolsó két sorában a szöveg helyesen:

... valamint csád elnöke és a kongói népi köztársaság

/brazzaville/ alelnöke.

/mti/

--

kk 53. /a szerkesztőségek tájékoztatására!

biztonsági értekezlet

fe szb bs h e l s i n k i , 1973. február 2. /afp/

a helsinki dipoli palotában üléselő 34 nagykövet pénteken úgy döntött, hogy február 9-én fejezik be az európai biztonsági és együttműködési értekezlet előkészítésével foglalkozó tanácskozás jelenlegi szakaszát, tehát a második ülészakot. a harmadik szakasz február 27-é körül kezdődik.

a tanácskozás résztvevői másrészt megbízták az ülészak finn elnökét, richard töttermant, hogy a jövő hétre dolgozzon ki gyorsított munkatervet. /mti/

--

18.33/szb

-42-

kk 52. rövid hírek

it bh bs 1973. február 2./mti/

a l g i r : egészségügyi együttműködés

algériai-lengyel egészségügyi együttműködési jegyzőkönyvet írtak alá pénteken algirban. a jegyzőkönyv statisztikai adatok és dokumentumok cseréjét, valamint lengyel egészségügyi dolgozók algériába történő utazását irányozza elő./taszsz/

u l a n b a t o r : szuhe bátor

ulan -bátorban születésének 80. évfordulója alkalmából könyvet adtak ki damdingijn szuhe bátorról, a mongol népi forradalmi párt és a mongol népi állam megalapítójáról. a könyv a mongol népi forradalmi párt központi bizottsága mellett működő párt-történeti intézet és a mongol tudományos akadémia történettudományi intézete gondozásában jelent meg./taszsz/

t o k i ó : kábitószercsempész

kábitószercsempészésért tartóztatta le a japán rendőrség az egyesült államok légierejének egyik pilótáját. a pilótát azzal vádolják, hogy laoszi és thaiföldi kábitószercsempészekkel állt kapcsolatban./taszsz/

r ó m a : ólom-tetraetil

az egyesült államok római nagykövetsége figyelmeztette az olasz hatóságokat, hogy a földközi-tenger vizébe valószínűleg ólom-tetraetilt tartalmazó hordók kerültek, amelyeket a vegyipari termékeket forgalmazó amerikai „dupont” társaság egyik hajója vesztített el. az emberre rendkívül veszélyes vegyszert a benzin robbanóerejének csökkentésére használják./afp/

m o s z k v a : bolgár nagykövet

pénteken végleg eltávozott a szovjetunióból sztojan gjurov, a bolgár népköztársaság moszkvai nagykövete, aki 1967 óta töltötte be ezt a tisztséget./taszsz/

folyt. köv./

18.35 bh p

- 43 -

kk 52. /rövid hírek. folyt./ bh

b é c s : ellenállók

az ellenállók nemzetközi szövetségének titkársága bécsben nyilatkozatot tett közzé, s ebben felszólította a nemzetközi közvéleményt, hogy harcoljon a fasiszta ideológia és az uffasizmus minden megnyilvánulása ellen. a dokumentum hangsúlyozza: annak ellenére, hogy a második világháború idején a fasiszmust megsemmisítették, különböző formái továbbra is léteznek egyes nyugat-európai országokban./taszsz/

c o t o n o u : diplomáciai kapcsolatok

a koreai népi demokratikus köztársaság és a togói köztársaság nagyköveti szinten diplomáciai kapcsolatot létesít egymással./taszsz/

b e r l i n : ndk-lengyel kulturális együttműködés

Lengyelország és az ndk művelődésügyi minisztériumainak képviselői pénteken berlinben aláírták az 1973/74-re szóló kulturális együttműködési egyezményt./adn/

n ü r n b e r g : ,, reforger iv.,,

végeért pénteken nyugat-németországban a nato ,, reforger iv.,, fedőnevű hadgyakorlata, amelyen mintegy 40 000 amerikai, kanadai és nyugatnémet katona vett részt. a hadgyakorlāt végrehajtására fordított összeget 5,9 millió dollárra becsülik./dpa/

a l g i r : vasuti baleset

eddig ismeretlen okból kisiklott csúttörtők este az algériai annaba és tebessa között közlekedő személyvonat. az első jelentések szerint a szerencsétlenség következtében 35 személy meghalt és több mint 50 megsebesült, de attól tartanak, hogy a roncsok alatt még újabb áldozatokat találnak. a mentési munkák rabah bitat közlekedésügyi államminiszter személyes felügyeletével jelenleg is folynak./afp, reuter, mena, ap/d

- 44 -

18.45 bh *de*

kk 54. kina - vietnam

bd bh ng p e k i n g , 1973. február 2.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

csang csun-csiao, a kínai kommunista párt politikai bizottságának tagja pénteken a peking vietnami vendégei: le duc tho és nguyen duy trinh tiszteletére rendezett nagygyűlésen megengedhetetlennek nevezte a saigoni hatóságoknak a vietnami katonai vegyesbizottság munkáját szabotáló lépéseit. a kínai szónok kijelentette: minden olyan cselekményt, amely a /párizsi/ megállapodás ellen irányul, időben meg kell állítani és az egyezmény valamennyi előírását gondosan be kell tartani és végre kell hajtani. a pekingi nagygyűlést, amelyen tízezer ember vett részt, közvetítette a rádió és a televízió is. a gyűlésen jelen volt csou en-laj kormányfő és a kínai párt politikai bizottságának további nyolc tagja, illetve póttagja is.

csang csun-csiao beszédében a kínai nép további támogatásáról biztosította a vietnami vezetőket. le duc tho, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja felszólalásában a párizsi megállapodás jelentőségét abban foglalta össze, hogy azok politikai és jogi alapot teremtettek a vietnami nép további harca számára, miután kötelezték az egyesült államokat katonai erői kivonására és a vietnam nép alapvető nemzeti jogainak tiszteletbentartására.

a kínai lapok pénteken első oldalon fényképes tudósításban számoltak be mao cetung és le duc tho, valamint nguyen duy trinh találkozásáról. mint már binh asszony esetében is, a kínai sajtó rövid idézeteket közölt a másfélórás találkozó során vietnami, illetve kínai részről elhangzott kijelentésekből. mao cetung sajtó által közölt idézetek tanúsága szerint említést tett arról is, hogy a vietnami nép több mint tíz évig harcolt az amerikai imperializmus ellen. 1970 májusa óta első ízben hozták nyilvánosságra olyan mao cetung - kijelentést, amelyben említés történik az amerikai imperializmusról.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a találkozáson csou en-lajon kívül részt vett csang csung csiao, a politikai bizottság tagja is, aki az utóbbi időben a külföldi pártvezetőkkel foglalkozik. a kínai párt nemzetközi kapcsolatainak felelőse korábban kang seng volt, ő azonban több mint két éve nem mutatkozik ebben a funkcióban. a feltevések szerint beteg. egyideig csou en-laj fogadta a külföldi pártvezetőket. most úgy tűnik, hogy a párt nemzetközi kapcsolatait csang irányítja, aki a ,, kulturális forradalom,, idején sanghajban játszott vezető szerepet és ma is a sanghaji pártbizottság első titkára. a politikai bizottság másik sanghaji tagja, jao ce-juan jelenleg a kínai hírközlési apparátust irányítja. a sanghaji vezetők 1967-ben a legradikálisabb irányt képviselték. ők hozták létre a rövidéletű ,, sanghaji kommünt,, amely később a többi tartomány példáját követve a forradalmi bizottsággá alakult át.

- 45 -

19.00 bh

de

kk 55. watergate-ügy - kennedy levele

kt bh ng w a s h i n g t o n , 1973. február 2.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

edward kennedy, a szenátus „watergate-albizottságának” vezetője levélben tájékoztatta james o. eastland szenátort, a szenátus igazságügyi bizottságának elnökét: olyan bizonyítékok vannak birtokában, amelyek „erőteljesen megmutatják”, a fehér ház szeré-
pét „az 1972-es elnökválasztási kampány során szervezett széles-
körű kémkedési és szabotázs-cselekményekben”, a január 22-én
íródott és február 1-én közzétett levélben kennedy szenátor nevek
említése nélkül közli:

„a rendelkezésre álló bizonyítékok arról tanuskodnak, hogy
/ az összeesküvésnek/ legalább egy részvevője állandó és folyama-
tos kapcsolatban állt a fehér házzal, a fehér ház pártkonvenciók
központjával, illetve fehér házi tanácsadókkal... a finanszírozást
a republikánus pénzalap egyik kulcsfigurája, nixon elnök közeli
munkatársa utján intézték.,,

a pénteki washington post kennedy levelét ismertetve megjegy-
zi, hogy a szenátor megállapításai teljesen megegyeznek azokkal az
értékelésekkel, amelyeket a lap a watergate-üggyel kapcsolatos
leleplező cikkeiben már közölt. mint írja, „október óta vannak
forgalomban olyan hírek, amelyek szerint a watergate-betörés része
volt a fehér ház által a demokrata párt ellen kezdeményezett
kémkedési és szabotázs-kampánynak.

a törvényhozáshoz közel álló források szerint a kennedy-
albizottság vizsgálata kiderítette, hogy fehér házi kormánytiszt-
viselők és az újrávalasztási bizottságba küldött elnöki tanácsadók
„nagymértékben résztvettek”, az ügyben. e források szerint a
kennedy-levélben név nélkül említett „kulcsfigurák”, : donald
segretti kaliforniai jogász, aki dwight d. chapin, nixon elnök
személyi titkára bérelt fel politikai provokatori tevékenységre,
és herbert w. kalmbach, nixon elnök magán-ügyvédje, újrávalasz-
tási bizottságának „penzügyminisztere”, aki nixon elnök közeli
munkatársaként az ügy pénzügyi részét intézte.

mint emlékeztetés, a fehér ház mindvégig tagadta, hogy tudomása
lett volna a politikai kémkedési és szabotázs-akciókról, azonban
a watergate-botrány kirobbanása óta - miniszterektől egészen tit-
károkig és segéd-tanácsadókig - mindenkit eltávolítottak az elnök
környezetéből, akinek neve az ügy kapcsán felmerült. dwight d.
chapinnek, az elnök személyi titkárának távozását ezen a héten je-
lentették be, az indok természetesen nem a watergate-botrány volt.
/folyt. köv./

19.20 bh

- 46 -

kk 55. / watergate- ... folyt./ bh

kennedy szenátor levelére a fehér ház mindössze két szóval
reagált: „nincs megjegyzés”, egy magát megnevezni nem óhajtó
republikánus szenátor viszont kijelentette, hogy „amit a kennedy-
albizottság felfedett, az „visszataszító”, és „megsemmisítő”,

amint korábban jelentettük, a watergate-betörés ügyében
lefolytatott bírósági eljárás során nem sikerült fényt deríteni
az ügy fehér házi hátterére, mivel a fővádlott, howard hunt /aki
a demokratapárti főhadiszálláson végrehajtott kémbetörés ügyében
a „felső kapcsolatokkal”, tárgyal /bűnösnek vallotta magát,
s így megakadályozta tanuk megidőzését a fehér ház „tájérol”,
a szenátusban azonban sdm j. erwin vezetésével most újabb vizse-
gálat kezdődik, s a hírek szerint erwin szenátor a fehér házból
és „általában a végrehajtó hatalom szerveiből”, készül tanukat
meghívni vallomástételre.

kk 66. Ünnepi gyűlés bukarestben

pm/hi szb bs b u k a r e s t , 1973. február 2. /mti/

bukarestben pénteken ünnepi gyűlést rendeztek az
első román-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös se-
gítségnyújtási szerződés aláírásának 25. évfordulója alkalmá-
ból.

gheorghe radulescu, a román kommunista párt központi
bizottsága végrehajtó bizottságának és állandó elnökségének tag-
ja, a minisztertanács elnökhelyettese fazekas jános, a román kom-
munista párt központi bizottsága végrehajtó bizottságának tagja,
a minisztertanács elnökhelyettese, a párt és az állam más ve-
zetői, a bukaresti dolgozók képviselői foglaltak helyet az elnök-
ségben. ugyancsak az elnökségben foglalt helyet v. drozgyenko, a
szovjetunió bukaresti nagykövete.

a barátsági- együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási
szerződés jelentőségéről fazekas jános mondott ünnepi beszédet.
/agrepres/

20.53/szb

21.10

-47-

kk 65. szovjetunió - románia - Ünnepi gyűlés ...

pm/kcs szb bs m o s z k v a, 1973. február 2. /taszsz/

a moszkvai dolgozók képviselői pénteken ünnepi gyűlésen emlékeztek meg a szovjet-román barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 25. évfordulójáról.

a gyűlés elnökségében gennagyij veronov, az szkp politikai bizottságának tagja, vlgimir dolgin, az szkp központi bizottságának titkára, miniszterek, az szkp központi bizottságának felelős munkatársai foglaltak helyet.

mihail leszecsko, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a gyűlés szónoka hangsúlyozta, hogy a szerződés aláírása nagy jelentőséggel bír a fiatal köztársaság nemzeti függetlenségének és szuverenitásának megszilárdulása szempontjából. a szovjet-román szerződés csapást mért a belső reakcióra és az imperialista államok olyan természetű szándékaira, hogy visszaállíthatják majd a régi rendet romániában.

románia, amely megkezdte a szocialista társadalom építését, az ország iparosítását, a mezőgazdaság kollektivizálását és a kultúrforradalom megvalósítását, támaszkodott azokra a tapasztalatokra, amelyeket a szovjetunió és a népi demokratikus országok szereztek a szocializmus építésében.

a szerződés negyedszázados hatálya alatt országaink tevékenyen fejlesztették a kölcsönös kapcsolatokat politikai, gazdasági, tudományos-műszaki, kulturális és más területeen - mondta.

leszecsko foglalkozott a továbbiakban az szkp és a román kommunista párt baráti kapcsolatainak erősödésével. az 1970. július 7-én megkötött új barátsági, együttműködési, kölcsönös segítségnyújtási szerződés - mint mondta - tükrözi a két ország népeinek azt a törekvését, hogy a marxizmus-leninizmus elvei alapján minden eszközzel fejlesszék a szovjet-román kapcsolatokat, szorosabban működjenek együtt a szocializmus és a kommunizmus építésében, erősítsék a szocialista országok egységét és internacionalista szolidaritását. ez a szerződés - amely felöleli a szovjet-román kapcsolatokat valamennyi területét - a varsói szerződés szervezetéhez és a kgst-hez tartozó testvéri szocialista országok más kétoldalu szerződéseivel együtt alkotja a szocialista államok egymás iránt és az egész szocialista közösség iránt vállalt kölcsönös kötelezettségeinek szilárd rendszerét.

/folyt.köv./

21.03/szb *clé*

-48-

kk 65. /szovjetunió -... 1. folyt./-szb

a szovjet nép, az szkp és a szovjet kormány - mondotta végezetül mihail leszecsko - a jövőben is erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvei alapján szüntelenül erősödjenek és fejlődjenek a szovjetunió és a román szocialista köztársaság testvéri barátsága és sokoldalu együttműködése.

g. badrus, románia moszkvai nagykövete a gyűlésen elhangzott beszédében hangsúlyozta, hogy az 1948-ban megkötött szerződés nagyjelentőségű dokumentum volt, széleskörű lehetőségeket biztosított a két ország és népei sokoldalu együttműködése számára.

a nagykövet részletesen foglalkozott azokkal a sikerekkel, amelyeket hazája elért az új társadalom építésében. egyebek között megjegyezte, hogy románia a szocializmus felépítéséért vitt harcban élvezte a szovjetunió, a népi demokratikus országok, az egész világ haladó erőinek támogatását.

badrus kijelentette, hogy az 1970-ben aláírt szerződés új fejezetet nyitott a szovjet-román kapcsolatok fejlődésében. kiemelte a két ország párt- és állami vezetői kapcsolatainak fontos szerepét. mint mondta, a kapcsolatok sokoldalu fejlesztésében különös jelentőségre tettek szert leonyid brezsnyev és nicolae ceausescu találkozásai. /mti/

--

kk 56. heath - kennedy

hl bh bs w a s h i n g t o n, 1973. február 2. /mti/

az egyesült államokban tartózkodó edward heath brit miniszterelnök pénteken a washingtoni angol nagykövetség épületében megbeszélést tartott edward kennedy demokratapárti szenátorral. a találkozó edward kennedy kérésére jött létre.

mint ismeretes, a szenátor többször élesen bírálta az angol kormány észak-írországból folytatott politikáját. /reuter/

--

21.07/szb *clé 21.20*

-49-

kk 60. adn-nyilatkozat

pm kcs bh bs b e r l i n , 1973. február 2./mti/

a nyugat-berlini sajtóban olyan állítások láttak napvilágot, hogy azok a nyugat-berlini állampolgárok akik egynapos ndk-beli tartózkodásra kaptak engedélyt, este 20 óra után nem léphetnek be berlin, az ndk fővárosa területére. az adn hírügynökség ezzel kapcsolatban nyilatkozatot tett közzé, s ebben kijelenti, hogy a lapok ilyenfajta közleményei - koholmányok és részét képezik annak a rágalomhadjáratnak, amelyet bizonyos nyugat-berlini körök folytatnak az ndk ellen, azok a nyugat-berlini állampolgárok, akik egynapos beutazási vízzel rendelkeznek az ndk-ba, 20 óra után is beutazhatnak az ország területére, és ezen belül annak fővárosába, berlinbe, és 24 óráig tartózkodhatnak az ndk területén./adn/

kk. 58. nixon - heath

kt bh ng w a s h i n g t o n , 1973. február 2.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

pénteken délben edward heath brit kormányfő a washingtoni brit nagykövetségen ebéden látta vendégül nixon elnököt, majd a két vezető az elnök camp david-i vidéki rezidenciájára vonult vizs-sza a csütörtöki megkezdett bizalmas megbeszélések folytatására.

a megbeszélésekről eddig egyik fél sem adott érdemi tájékoztatást. ziegler, a fehér ház szóvivője csupán a témaköröket jelöl-
te meg: a/nagybritanniának a közös piachoz való csatlakozásával kialakult,, új helyzet,, megvitatása, különös tekintettel az usa ebből adódó,, további problémáira,, kereskedelmi mérlegének egyen-súlyba hozására irányuló erőfeszítéseit illetően. b/ a kelet-nyü-gati kapcsolatok kérdés-csoportjának áttekintése, különös tekin-tettel az európai biztonsági értekezlet helsinkiében folyó előké-szítő tanácskozásaira és a haderőcsökkentésről bécsben megkezdett felderítő megbeszélésekre.

jóltájékozott kövekben úgy tudják, hogy a csütörtöki meg-beszéléseken szóba került a vietnami tűzszünet,, megszüntetésé-sének,, kérdése is, de értesülések szerint nagybritannia az 1954-es genfi egyezmény társelnökeként szerzett tapasztalatai alapján vonakodik ebben szerepet vállalni. bennfentesek szerint meg-vitatták a közeli helyzetet is./az usa súlyosbodó energia-válságára való tekintettel az amerikai üzleti körök kezdeményezést sürgetnek az olajban gazdag arab világgal való megbékélés érdeké-ben./

/folyt. köv./

- 50 -

kk. 58. /nixon - ... folyt./ bh

a kétnapos eszmecsere záró camp david-i tanácskozáson az amerikai elnök s a brit kormányfő a tőkés világ égető valutáris-keres-

kedelmi problémáinak szenteli figyelmét. ennek a témának drámai sürgősségét kölcsönöz a dollár árfolyamának újabb meg-ingása az európai pénzpiac központjaiban. megfigyelők rámutat-nak: az angolszász csúcstalálkozó hangsúlyozott szívéllyessége sem takarhatja el, hogy a krónikus valutaválság árnyékában tárgyaló két szövetséges között súlyos és nehezen áthidalható ellentétek vannak a gyógymodot és a terhek megosztását illetően.

bár heath a nato vezetői közül, mint a new york times pén-
teken megjegyezte, ,, csaknem egyedül támogatta nixon elnök viet-nami politikáját,, washingtonban hangsúlyozottan ,, európai államférfiként,, lépett fel. a brit kormányfő csütörtöki az ame-rikai sajtóklubban nyomatékosan aláhuzta, hogy nyugat-európának ,, komoly sérelmei vannak az amerikai kereskedelmi sorompók miatt,, heath azt is értesre adta: ellenzi azt az amerikai koncepciót, amely az atlanti tömb politikai és katonai együttműködésének kér-déseit össze próbálja kapcsolni a valutáris és kereskedelmi ellen-tétek megoldásával. megjegyezte: ,, az amerikai katonai erők nem azért vannak Európában, hogy szívéllyességet tegyenek nekünk, hanem azért, hogy létfontosságú amerikai érdekeket védelmezzenek.,,

kk 59. bruzek nyilatkozata

fn bh ng p r á g a , 1973. február 2./mti/

a cseh kulturális élet problémáival, valamint a cseh és szlovák kulturális kapcsolatok fejlesztésének kérdésével foglat-kozott sajtónyilatkozatában miloslav bruzek cseh művelődésügyi miniszter.

- jelenleg, az alkotó szövetségek újjalakítása után - mon-dotta - lehetséges és szükséges is az áttérés a multat vizsgáló elemzésekről a fiatal tehetségek munkásságának általános támoga-tására, az egész művészeti tevékenység fellendítésére. az olvasó, néző és hallgató ugyanis a művészeti alkotásokat nem az egyes szövetségek által elfogadott határozatok alapján értékeli, hanem aszerint, hogy egy-egy könyv, kép, film, színmű, rádió- vagy televíziós játék milyen hatást gyakorol rá, milyen művészi él-ményt nyújt.

/folyt. köv./

- 51 -

kk. 62. nato - katonai kültagvetés

rh /

kk 59. / bruzek ... folyt./ bh

a miniszter emlékeztetett arra, hogy a cskp ideológiai plénuma felhívta a figyelmet a jobboldali opportunizmus továbbélésének veszélyére, egyidejűleg azonban utalt a szocialista nevelőmunka hatékony kibontakoztatásának fontosságára is. mindkét tényezőt együttesen kell ^{szem} előtt tartani.

bruzek szólt nyilatkozatában a cseh és szlovák kulturális kapcsolatok fejlesztésének, valamint a kulturális tevékenység összehangolásának szükségességéről is. „tudatában vagyunk annak - hangoztatta -, hogy a cseh és a szlovák köztársaság a múltban sok esetben külön-külön szélesebb körű kulturális kapcsolatokat alakított ki a szocialista országokkal, mint egymással. ezért a jövőben élénkebbé tesszük a cseh-szlovák kulturális cserét, szorosabb viszonyt teremtünk a művészeti szövetségek és azok tagjai között, úgy gondoljuk, hogy a cseh és a szlovák nemzeti művészeti szövetségek megalakulása után most már létrehozhatjuk e szövetségek országos, föderatív szövetét, s ezek képviselik majd a cseh-szlovák kulturát külföldön./flösch/

--

kk. 70. amerikai kabinet - eskütétel

mm bh bs w a s h i n g t o n , 1973. február 2./mti/

a washingtoni fehér házban pénteken ünnepélyes keretek között felelősködött az amerikai kormány öt tagja és 15 magasrangú kormányfisztviselő. az ünnepségen nixon elnök rövid beszédet mondott.

az amerikai alkotmány előírásainak megfelelően a kormány tagjai a kormány tagjai a hivatali esküt warren burgernek, az egyesült államok legfelsőbb bírósága elnökének kezébe tették le./reuter/

--

21.30/szb *el* 21.40

-52-

kk. 62 . nato - katonai költségvetés

hb / hi / é / bs

b r ü s s z e l , 1973 . február 2 . / mti/

egy brüsszelben nyilvánosságra hozott értékelés szerint a nato tag-államok katonai kiadásai tavaly jelentős mértékben növekedtek 1970- hez és 1971 - hez képest . ezek a költségek 1972 - ben több mint 114 milliárd dollárt tettek ki és az előző évhez képest kerekén 10 milliárd dollárral növekedtek. abból a 33 milliárd dollárból, amely a nato költségvetéséből az európai tagállamokra jut , 29 milliárd nyugatnémet márka terheli az nszk - t./ adn/

--

kk. 61 . ndk - rendőrök

or/ so é/ bs b e r l i n 1973 . február 2 . / mti/

az ndk vasuti és közlekedési rendőrségének két beosztottja , akit nemrég nyugat- berlinben az államvasut területén jogellenesen őrizetbe vettek, pénteken visszatért berlinbe . a nyugat-berlini vasut - mint ismeretes - az ndk kezelésében áll ./ adn/

--

kk. 63 . kommunisták elleni hátrányos megkülönböztetés

hb / hi / é / bs

b o n n , 1973 február 2./ mti/

max reimann, a német kommunista párt tiszteletbeli elnöke tiltakozott az ellen , hogy a német szövetségi köztársaságban hátrányos megkülönböztetés sújtja a kommunistákat. ifjúkommunisták előtt marburgban mondott beszédében hangsúlyozta : ellentétes , a nyugatnémet alkotmánnyal a tartományi miniszterelnököknek az a tavalyi döntése, amely megtiltja , hogy kommunisták állami intézményekben dolgozzanak. az nszk alkotmánya ugyanis kimondja , hogy az állampolgárokkal szemben nem szabad hátrányos megkülönböztetést alkalmazni politikai meggyőződésük miatt . max reimann felszólította a nyugatnémet demokratákat , hogy határozottan szálljanak szembe a demokratikus polgárjogok korlátozására irányuló kísérletekkel./ taszsz/

--

kk. 69 . szovjet háborus veteránok

hb é / bs

p á r i z s , 1973 , február 2./ mti/

pénteken párizsból hazautazott a szovjet veterán- küldöttség, amely részt vett a sztálingrádi csata 30. évfordulója alkalmából rendezett franciaországi ünnepségeken. a delegációt pável batov hadsereg- tábornok, a szovjet háborus veteránok bizottságának elnöke vezette./ taszsz/

--

-53-

kk. 68. keserűné látogatásai

kf/ hi /6 /bs

h a v a n n a , 1973 . február 2./ mti/

a keserű jánosné könnyűipari miniszter vezette küldöttség, amely ezidő szerint nora frometa kubai könnyűipari miniszterasszony meghívására havannában tartózkodik, csütörtökön felkeresett egy havannai gyárat, ezután lakásépítkezéseket tekintett meg és havanna nevezeteseivel ismerkedett. a magyar delegációt elkísérte nora frometa kubai könnyűipari miniszter és dr. meruk vilmos nagykövet.

a küldöttség a hét végét a hárommillió lakosú oriente tartományban tölti, s tanulmányozza a vidéki iparfejlesztést./ király/

--

kk. 67. thieu - tévényilatkozat - 2.

ri/ kcs 6/ bs .

s a i g o n , 1973 . február 2./ mti/

a hold-ujév ünnepe alkalmából mondott beszédében, amelyet a televízió is közvetített, thieu saigoni elnök és a kirohanást intézett a vdk és difk, illetve a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottságban részvevő szocialista államok képviselői ellen, azt állítva, hogy azok ,, halogatják a tűzszünet érdemi megvalósítását,,. noha a délvietnami nemzeti felszabadítási front többször is leszögezte, hogy szigorúan tiszteletben tartja a tűzszüneti megállapodásban vállalt kötelezettségeit, thieu mégis azt állította, hogy ,, ha nem teszik meg a megfelelő óvintézkedéseket, újabb tet-offenzívától kell tartani.,,

a saigoni rendszer vezetője közölte; utasította pham dang lam nagykövetet, a saigoni kormányzat párizsban tartózkodó küldöttségének vezetőjét, hogy lépjen kapcsolatba a difk párizsi delegációjával, és ,, vitassák meg az ország politikai helyzetét ,, , a nagykövet később azt mondta újságíróknak, hogy ő maga nem vesz részt a megbeszéléseken, s azok- szerinte ,, alacsony szinten kerülnek megrendezésre.,,
/ ap, upi, reuter/

--

21.45/szb

-54-

kk.57. vietnam -esti összefoglaló

ri/am/k bs 1973. február 3. /mti/

s a i g o n

megfigyelők a helyzet alakulása szempontjából biztató jelként értékelik, hogy a vietnami tűzszünet ellenőrzésére és fenntartására hivatott két testület - a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság, valamint a négyoldalu katonai vegyesbizottság -pénteken egymással párhuzamosan több órán át tartó érdemi tanácskozást folytatott.

mint már jelentettük, a négyoldalu katonai vegyesbizottság küldöttségvezetői szintén csaknem négy óráhosszat ülésezett.

a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság több mint három órán át tanácskozott és három csoportot küldött ki helyszíni szemlére huéba, da nang-ba, illetve pleikuba.

az afp helyszíni tudósítása szerint a kiküldött csoport pleikuban megsemmisítette a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság regionális csoportjának későbbi szálláshelyét, majd délután visszatért saigonba. arra a kérdésre, hogy a neft regio-nális parancsnokságai mikor foglalták el véglegesen kijelölt helyüket, a delegáció szóvivője úgy válaszolt, hogy ez elsősorban a négyoldalu katonai vegyesbizottság munkájától függ./ap,afp/

a vdk fővárosában nyilvánosságra hozták szufanuvongnak, a laoszi hazafias front pártja központi bizottsága elnökének üzenetét amelyet január 31-én juttatott el souvanna phumához a laoszi királyi kormány miniszterelnökéhez. a laoszi baloldali vezetője az üzenetben sürgette, hogy a szemben álló felek kezdjenek végre érdemi tárgyalásokat a laoszi tűzszünet megvalósítása érdekében. az üzenet rámutat továbbá, hogy a vietnami békemegállapodás kedvező feltételeket teremtett a laoszi helyzet rendezéséhez. szufanuvong kifejezte azt a reményt, hogy amennyiben a vietnami kormány hajlandó végre komolyan fontolóra venni a laoszi hazafias front pártjának javaslatait és kész érdemben tárgyalni azokról, úgy laoszban hamarosan elhallgathatnak a fegyverek és megteremtődik a nemzeti egyetértés és nemzeti egység kedvező feltételei./vna/

21.50/szb

--

-55-

bb. 73 . vietnami fogadás moszkvában

br /6 / bs

m o s z k v a , 1973 . január 2. / mti/

a vietnami nép mélyen átérzi, hogy győzelme elválaszthatatlan az indokínai népek szoros harci szolidaritásától, a szocialista országok támogatásától és nagy segítségétől, az egész haladó emberiség támogatásától -, jelentette ki pénteken este vo thuc dong , a vdk moszkvai nagykövete a vietnami nép győzelme alkalmából rendezett fogadáson.

a fogadáson jelen volt arvid pelse , az szkp politikai bizottságának tagja, ivan kapitonov, konsztantyin katusev, az szkp központi bizottságának titkárai, a szovjet kormány több minisztere, valamint neves szovjet katonai személyiségek.

a nagykövet beszédére arvid pelse válaszolt. kiemelte, hogy a vietnami nép győzelme új távlatokat nyit fejlődéshez, s kifejezte meggyőződését, hogy a vdk rövid idő alatt képes lesz helyreállítani és továbbfejleszteni gazdaságát, nagy sikereket aratni a szocialista építésben. „ a vietnami kommunisták, a vietnami nép meg lehetnek győződve arról, hogy az szkp és a szovjet nép a béke napjaiban ugyanúgy mellette lesz, ahogy mellette volt a háborús megpróbáltatások idején, - jelentette ki az szkp politikai bizottságának tagja ./ bokor/

--

kk . 72 . volgograd i ünnepek

br 6/bs

m o s z k v a , 1973 . február 2. / mti/

az izvesztyija jelentése szerint pénteken délután volgograd dolgozói, a város vezetői és a szovjetunió más vidékeiről nagy számban érkezett vendégek részvételével nagygyűlést rendeztek a sztálingrádi csata győzelmes befejezésének harmincadik évfordulója alkalmából.

a nagygyűlésen a második világháború egyik sorsdöntő ütközetére emlékezett i. koroljov, a volgograd városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, d. leljusenko tábornok, a sztálingrádi csatában résztvevő 3. gárdahadsereg volt parancsnoka és a történelmi jelentőségű ütközet sok más egykori résztvevője. felszólaltak a városi ipari munkásság mai nemzedékének képviselői is, akik a volgai városi harci dicsőségét az eltelt évtizedekben a békés építőmunkában elért sikerekkel tetézték. a mai volgograd ipara kétszer annyit termel, mint a háború előtt.

a város vezetői és a vendégek, köztük csujkov marsall, sztálingrád védelmének egykori parancsnoka és más neves katonai személyiségek, a nagygyűlést követően megkoszorúzták a hősök terén álló obeliszket ./ bokor/

--

21.30 / 6. oldal

kk 64. rinascita - vietnam

mp bh ng

r ó m a , 1973. február 3. / mti/

a rinascita, az olasz kommunisták hetilapja pénteken jelent számában közli enrico berlinguernek, az okp főtitkárának „ miért győzött vietnam? „ című cikkét.

„ az amerikaiak azért viselték ezt a háborút, hogy megmutassák, az imperializmus mindent megtehet, hiábavaló lázadni törvényei ellen. vietnam, a háború kimenetelével szemben arról tanuskodik, hogy az ilyen örült uralmi törekvések törvényszerűen vereséget szenvednek. az egyesült államok elnöke arra kényszerült, hogy országa közvéleményének megnyugtatására átértékelje a tőkés világ csendőrének szerepét, amelyet az amerikai katonai gépezet mindaddig betöltött. a világ minden részén, ahol nemzeti függetlenségi és felszabadító harc folyik, mindenütt, ahol az elnyomás, a kizsákmányolás ellen lépnek fel a tömegek, e harcok főszereplői magukénak érzik a vietnami nép győzelmét, ösztönzést merítenek, segítséget kapnak tőle saját ügyükhöz - még akkor is, ha nem tagadhatjuk el, hogy a vietnami nép hatalmas árat fizetett ezért a győzelemért a japán, francia és amerikai imperializmus ellen nemzedéken át vívott háborújában, - írja többek között az okp főtitkára.

„ vietnam azonban nemcsak a forradalom, a szocializmus ügyéhez adott hozzájárulást. győzelme egybeesik minden önállóságra, állami önrendelkezésre törekvő nép nemzeti érdekeivel. ez a győzelem új lehetőségeket nyitott társadalmi rendszerétől függetlenül minden olyan ország előtt, amely a nemzetközi enyhülés, a béke, a nemzeti függetlenség elvének érvényre juttatására törekszik, .

berlinguer a továbbiakban a győzelem okait, tényezőit kutatja: „ minden szó kevés annak megvilágítására, milyen tényezőknél alapult ez a csoda, egy nép hősiessége, az a hihetetlen áldozatvállalási készség, amely minden képzeletét felmúlult türelemben, állhatatosságban, ötletességben úgy, hogy e tulajdonságok mind nemzeti erényekké váltak. ezen a talajon eresztett mély gyökereket a vietnami vezetők igazi lenini politikája, amely példaadó módon tudta mozgósítani a nemzeti energiákat egyetlen cél érdekében. elismeréssel kell adoznunk ennek a zseniális politikai vonalvezetésnek, mely szövetségek kötésével el tudta szigetelni a fő ellenséget és a lehető legszélesebb frontot tudta felvonultatni ellene... a vietnami vezetők minden pillanatban össze tudták egyeztetni és teljes egy ségbe alkalmazták a fegyveres harcot és a politikai, diplomáciai küzdelmet, .

„ a győzelem azonban lehetetlen lett volna anélkül a példa nélküli nemzetközi mozgósítás nélkül, amelyet ebben a konfliktusban láthattunk. ennek a nemzetközi megmozdulásnak részese volt a szovjetunió, kína és a többi szocialista ország, amelyek a szükséges katonai eszközöket és egyéb anyagi feltételeket biztosították a vietnami nép ellenállásához, és részese volt a világ egész haladó közvéleménye, a kommunista és szocialista pártok, - a békeszerető társadalmi erők / magában az egyesült államokban is/ sőt egyes kormányok is a tőkés világban... a vietnami háború egész történelmi korszakot jelentett és az olasz kommunistáknak, a világ haladó közvéleményének tudatában kell lennie, mennyivel tartozik a vietnami népnek hősiességéért, kitartásáért, áldozatvállalásáért, . - fejezi be cikkét az okp főtitkára.

22.06 bh 22.15

kk 71. Üzenet „az unió helyzetéről,,

kd/am szb bs w a s h i n g t o n, 1973. február 2. /mti/

a tradíciókkal kétszeresen is szakított nixon elnök, amikor szokásos év eleji üzenetét intézte a kongresszushoz, amelyben nem jelent meg személyesen a kongresszusban és idén nem egy, hanem hat-hét üzenetből álló sorozatban ismerteti az amerikai törvényhozással a folyó évre vonatkozó elképzeléseit. /a hagyományos év eleji „state of the union message,, az elnök kül- és belpolitikai célkitűzéseit tartalmazza./

pénteki első üzenetében nixon kijelentette: „alapjában véve uniónk helyzete egészséges és ígéreteli. 1973-ba gazdaságilag erősen, katonailag biztosan lépünk és ami a legfontosabb, egy hosszú és megpróbáltatást jelentő háborút követő békében.,,

emlékeztetett arra, hogy az amerikai történelem egyik legnehezebb szakaszát zárták le a vietnami háború befejezésével és azt bizonygatta, hogy vietnamban sikerült elérni a „tisztességes békét,, , ami „megerősítette amerika szavahihetőségét.,,

gazdaságpolitikai feladatokról szólva az elnök kijelentette, hogy kormánya mindenekelött az infláció megfékezésére, az adóterhek csökkentésére, a termelékenység fokozására és a nemzetközi kereskedelem bátorítására törekszik. megígérte, hogy hatékony intézkedéseket tesznek a lakosság érdekében az egészségügy és az oktatás fejlesztése, a környezetvédelem kiterjesztése és a bűnözés elleni harc területén.

nixon befejezésül a kongresszus együttműködését kérte programjainak megvalósításához és közölte, hogy a következő hetekben újabb üzeneteket intéz a kongresszushoz, többek között gazdasági, külpolitikai, katonai, sőt. kérdésekről. /reuter, afp/

kk. 75. cskp kb

fn szb ng p r á g a , 1973. február 2. /mti/

a cskp kb elnöksége pénteki ülésén megvitatta a január 26-a és 18-a között prágában és lanyiban megtartott lengyel-csehszlovák párt- és államközi tárgyalások eredményeit. jóváhagyta a csehszlovák delegáció eljárását és kifejezte meggyőződését, hogy a baráti találkozó jelentősen előbbre viszi a két párt és kormány testvéri együttműködésének ügyét.

-58-

kk 74. közel-keleti hírek

kd so bh bs

1973. február 3. /mti/

k a i r ó

giuseppe medici olasz külügyminiszter, aki csütörtökön érkezett ötnapos hivatalos látogatásra kairóba, pénteken megbeszéléseket tartott egyiptomi kollégájával, el-zajjat külügyminiszterrel. a két miniszter áttekintette a közel-kelet és a földközi-tenger térségének legújabb fejleményeit. medici találkozott mahmud riaddal, az arab liga főtitkárával is. /reuter/

b e i r u t

bohoslav chnoupek csehszlovák külügyminiszter, aki csütörtökön érkezett hivatalos látogatásra libanonba, pénteken megkezdte tárgyalásait khalil abuhamad libanoni külügyminiszterrel. délután a csehszlovák minisztert fogadta szoliman frangió köztársasági elnök. /ctk/

k a i r ó

az arab emirátusok államszövetségében tett háromnapos hivatalos látogatása befejeztével pénteken hazautazott szvaran szingh indiai külügyminiszter. /mēna/

kk 76. rövid hírek

pm hi b h bs

1973. február 3. /mti/

buenos aires: argentin kp

körülbelül 150 000 tagja van az argentin kommunista pártnak. mint fernando nadra, az argentin kommunista párt központi bizottsága végrehajtó bizottságának tagja mondta a panoramā című hetilapnak adott interjújában, a néptömegek körében napról-napra növekszik a párt tekintélye

d e l h i : szovjet nőküldöttség

a szovjet nőbizottság küldöttsége, amely valentyina nykolajevatyereskovának, a világ első és egyetlen női űrhajósának, a bizottság elnökének vezetésével 10 napos körutazást tett indiában, pénteken visszaérkezett delhibe. visszaérkezése után televízió beszédében ismertette a szovjetunió eredményeit, a szovjet nők szerepét a kommunizmus építésében. /taszsz/ /olyt. kv./

- 59 -

kk. 76. /rövid hírek ... folyt./ bh

p r á g a : illegális határátlépés

a csehszlovák szövetségi belügyminisztérium közlése szerint február elsején az éjszakai órákban jan vlcek és rudolf smutny asi lakosok cheb térségében illegálisan átlépték az államhatárt. a bajor rendőrség letartóztatta és átadta őket a csehszlovák határőrségnek. a határsértők ellen megkezdődött a büntető eljárás./mti/

kk 77. külpolitikai híreink jegyzéke 1973. február 2-án 15 órától zárásig

bh bs

1973. február 2-

37. indokina - vegyes
38. rövid hírek:
 - vatikán - biborosok
 - hága - anglia-izland
 - reykjavik - vulkán
 - saint amand-les-eaux - katasztrófa
39. vietnam: felszabadított területek
40. ton duc thang üzenete
41. bundesrat - alapszerződés
42. bintonási konferencia
43. japán - vietnam
44. szovjetunió - usa üregyütműködés
45. paigc
46. nhan dan - pártévforduló
47. közalkalmazott-sztrájk angliában
48. bécsi konzultáció - pénteki összefoglaló
49. eldo
50. usa - nyugat-európa
51. waldheim
52. rövid hírek:
 - algir - egészségügyi együttműködés
 - ulan bator - szuhe bator
 - tokió - kábítószercsempész
 - róma - ólom-tetraetil
 - moszkva - bolgár nagykövet
 - bécs - ellenállók
 - cotonou - diplomáciai kapcsolatok
 - berlin - ndk-lengyel kulturális együttműködés
 - nürnberg - ,,reforger iv,,
 - algir - vasúti baleset

/folyt.köv./

llé 22.25

-60-

kk 77. külpolitikai... 1. folyt./bh

53. biztonsági értekezlet /szerk.táj./
54. kina - vietnam /részben szerk.táj./
55. watergate-ügy - kennedy levele
56. heath - kennedy
57. vietnam - esti összefoglaló
58. nixon - heath
59. bruzek nyilatkozata
60. adn-nyilatkozat
61. ndk - rendőrök
62. nato katonai költségvetés
63. kommunisták elleni általános megkülönböztetés
64. rinascita - vietnam
65. szovjetunió - románia - ünnepi gyűlés
66. ünnepi gyűlés bukarestben
67. thieu - tv-nyilatkozat-2
68. keserűné látogatásai
69. szovjet háborús veteránok
70. amerikai kabinet - eskütétel
71. üzenet ,,az unió helyzetéről,,
72. volgográdi ünnepségek
73. vietnami foadás moszkvában
74. közel-keleti hírek
75. cskp kb
76. rövid hírek:
 - buenos aires - argentin kp
 - delhi - szovjet nőküldöttség
 - prága - illegális határátlépés
77. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

-61-

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében.

főszerkesztő: lehel miklós
szerkesztették: hável józsef, kis csaba
németh gyula, barabás miklós

llé 22.25

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

mti külföldi hírek

1973. február 3.

kk. 1. várható

by/1l hj

1973. február 3. /mti/

saigon:

nefb-tanácskozás

bécs:

ekht-konzultáció

vientiane:

agnew látogatása

uj delhi:

waldheim indiába érkezik

washington:

heath és douglas-home hazautazik/délután/

kairó:

medici folytatja tárgyalásait

7.20/1l

- 1 -

fi 7:55